

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

ВИПУСКНА РОБОТА

ОКР “Бакалавр”

на тему: **“Облік і аналіз основних засобів на підприємстві”**

Виконав: студент 4 курсу, групи ОО-41
напряму підготовки (спеціальності)
071 “Облік і оподаткування”

Лаба В.В.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник к.е.н. доц. Сас Л.С.

(прізвище та ініціали)

Рецензент викл.Плець І.І.

(прізвище та ініціали)

Івано-Франківськ – 2020 р.

Державний вищий навчальний заклад

“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Інститут, факультет: **економічний**

Кафедра: **облік і оподаткування**

Освітній рівень: **бакалавр**

Напрямок підготовки (Спеціальність): **071 – Облік і оподаткування**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

д.е.н., професор Баланюк І. Ф.

“10” жовтня 2019 р.

**ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТА
Лаба Валентин Віталійович**

1. Тема роботи «Облік і аналіз основних засобів на підприємстві», керівник роботи к.е.н., доцент кафедри облік і аудит Сас Людмила Степанівна затверджені наказом університету від 05.05.2020р №2
2. Строк подання студентом роботи 15.05.2020 р.
3. Вихідні дані до роботи є праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених з теорії й методології бухгалтерського обліку, законодавчі та нормативні акти з питань бухгалтерського обліку, матеріали наукових конференцій, первинні документи, реєстри обліку та форми фінансової звітності ПП «Івано-Франківськводоекотехпром».
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): сутність поняття «основні засоби» як об'єкта обліку і аналізу на підприємстві; особливості оцінки основних засобів та їх класифікації для цілей обліку і аналізу; нормативно-правове забезпечення обліку і аналізу основних засобів; організація та методика обліку основних засобів на ПП «Івано-Франківськводоекотехпром»; особливості організації обліку основних засобів на підприємстві водопостачання; аналітичний і синтетичний облік основних засобів; організація обліку амортизації і витрат, пов'язаних з ремонтом та поліпшенням основних засобів; аналіз

ефективності використання основних засобів на ПП «Івано-Франківськводокотехпром»; завдання та джерела аналізу основних засобів підприємства; аналіз забезпеченості підприємства основними засобами та ефективності їх використання. Шляхи та резерви підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві.

5. Перелік графічного матеріалу: рисунки, таблиці.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Сас Л.С., доцент кафедри обліку і аудиту		
2	Сас Л.С., доцент кафедри обліку і аудиту		
3	Сас Л.С., доцент кафедри обліку і аудиту		

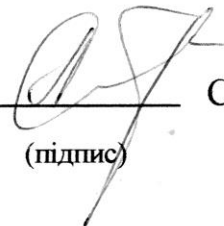
7. Дата видачі завдання: 13.10.2019 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ І. Теоретичні основи обліку і аналізу основних засобів на підприємстві.	17.02.2020 р.	виконано
2	Розділ ІІ. Організація та методика обліку основних засобів на ПП «Івано-Франківськводокотехпром».	16.03.2020 р.	виконано
3	Розділ ІІІ. Аналіз ефективності використання основних засобів на ПП «Івано-Франківськводокотехпром».	17.04.2020 р.	виконано

Студент Лаба В.В.

(підпис)

Керівник роботи Сас Л.С.

(підпис)

Міністерство освіти і науки України

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Економічний факультет

Кафедра обліку і аудиту

ВІДГУК

на бакалаврську роботу

студента четвертого курсу групи ОО(з)-41

Лаби Валентина Віталійовича

на тему:

“Облік і аналіз основних засобів на підприємстві”

Актуальність теми. Основні засоби займають вагоме місце в господарській діяльності підприємства, їх частка дозволяє оцінити рівень забезпеченості необхідними умовами для здійснення фінансової діяльності суб'єктом господарювання. Успішне вирішення завдань управління основними засобами та обґрунтування інвестиційної політики в їх частині вимагає ефективного обліку, аналізу та різнобічного використання інформації, яка надається. Саме тому функціонування суб'єктів господарювання в умовах жорсткої конкуренції та економічної нестабільності робить актуальним питання раціональності організації і методики обліку та аналізу основних засобів.

Якість проведеного аналізу проблеми. Тема досліджена в широкому аспекті науково-прикладних питань, детально розглянута методика обліку та аналізу з основних в діяльності досліджуваного підприємства. Позитивною є оцінка проблем пов'язаних із обліком та аналізом даного підприємства відповідно до вимог сучасного законодавства. Висновки і пропозиції, викладені в бакалаврській роботі достатньо аргументовані. При дослідженні даного питання застосовано сучасні методи обробки інформації.

У першого розділі “Теоретичні основи обліку і аналізу основних засобів на підприємстві” узагальнено теоретичні засади обліку і аналізу основних засобів.

У другому розділі “Організація та методика обліку основних засобів на ПП “Івано-Франківськводокотехпром” висвітлено організацію та методику обліку основних засобів на прикладі досліджуваного підприємства.

У третьому “Аналіз ефективності використання основних засобів на ПП “Івано-Франківськводокотехпром” проведено аналіз ефективності використання основних засобів та обґрунтовано шляхи їх удосконалення.

Практична цінність висновків і рекомендацій. На базі ПП “Івано-Франківськводокотехпром” досліджено організацію обліку та аналізу основних засобів. Тема широко розкрита, особливо детально розглянуто організацію та методику обліку витрат пов'язаних із модернізацією основних засобів, що в подальшому відіграло значну роль при впровадженні результатів в практичну діяльність підприємства. Позитивним моментом є дослідження теоретичних та практичних питань побудови системи обліку і аналізу ефективності використання основних засобів.

Оцінка бакалаврської роботи. Робота написана економічно грамотно, тему розкрито повністю, наведено вагомі пропозиції та рекомендації. Висновки, запропоновані автором, відображають увесь зміст опрацьованого матеріалу,

містять чітко визначену позицію. Основні теоретичні положення дослідження, висновки й рекомендації сприятимуть покращенню облікової роботи підприємства.

Загальний висновок. Бакалаврська робота Лаби Валентина Віталійовича на тему “Облік і аналіз основних засобів на підприємстві” виконана на відповідному рівні щодо даного виду робіт, допускається до захисту з оцінкою “відмінно”, а її автор заслуговує присудження кваліфікації бакалавра з обліку і оподаткування.

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та аудиту
ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'L' and 'S' followed by a horizontal line and a diagonal stroke.

Л. С. Сас

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу студента групи ОО-41

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Лаба Валентин Віталійович

на тему: «Облік і аналіз основних засобів на підприємстві»

Однією з важливих передумов високоякісного та своєчасного надання послуг з водовідведення та водопостачання є забезпеченість установ засобами праці, які становлять самостійний об’єкт бухгалтерського обліку зазначених суб’єктів господарювання. Актуальність теми полягає в необхідності удосконалення обліку основних засобів, відповідно до завдань управління господарським процесами підприємства та був адаптований до специфічних особливостей діяльності підприємства.

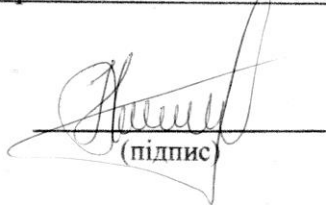
У бакалаврській роботі Лаба Валентин Віталійович дослідив теоретичні основи обліку і аналізу основних засобів на підприємстві та описав їх роль, також автор вивчив організаційні й методичні засади обліку на ПП «Івано-Франківськводокотехпром» та запропонував шляхи їх удосконалення. Дипломна робота характеризується логічною структурою, поставлені завдання виконано.

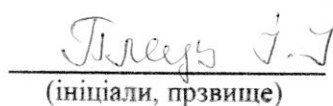
Недоліком рецензованої роботи є те, що автор не достатньо описав порядок відображення основних засобів у фінансовій та внутрішній звітності підприємства.

Однак, наведені зауваження не змінюють загальної позитивної оцінки рецензованої випускної роботи.

Отже, дипломна робота Лаби Валентина Віталійовича на тему «Облік і аналіз основних засобів на підприємстві» виконана відповідно до вимог кафедри обліку і аудиту ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” й допущена до захисту з оцінкою «відмінно», а її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації економіста за освітнім рівнем «бакалавр» напрямку підготовки «Облік і оподаткування».

Рецензент доцент кафедри фінансів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

(підпис)

(ініціали, прзвище)

14 травня 2020 р.

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ I Теоретичні основи обліку і аналізу основних засобів на підприємстві.....	6
1.1. Сутність поняття “основні засоби” як об’єкта обліку і аналізу на підприємстві	6
1.2. Особливості оцінки основних засобів та їх класифікація для цілей обліку і аналізу.....	10
1.3. Нормативно – правове регулювання обліку і аналізу основних засобів.....	16
РОЗДІЛ II Організація та методика обліку основних засобів на ПП “Івано - Франківськводоекотехпром”.....	21
2.1. Особливості організації обліку основних засобів на підприємстві водопостачання.....	21
2.2. Аналітичний та синтетичний облік основних засобів.....	28
2.3. Організація обліку амортизації і витрат, пов’язаних з ремонтом та поліпшенням основних засобів.....	32
РОЗДІЛ III Аналіз ефективності використання основних засобів на ПП “Івано - Франківськводоекотехпром”	37
3.1. Завдання та джерела аналізу основних засобів на підприємстві.....	37
3.2. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами та ефективності їх використання.....	41
3.3. Шляхи та резерви підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві.....	45
ВИСНОВОК.....	50
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. На сьогоднішній день в нашій державі підприємства мають дуже багато проблем та недоліків під час здійснення своєї діяльності. Причини цього криються у зношеності основних засобів, відсутності коштів на їх оновлення, а також недоліках управління ними. Саме це зумовлює актуальність подальшого вдосконалення окремих підсистем управління – обліку й аналізу основних засобів підприємства, яке здійснює водопостачання й водовідведення.

Не менш важливою є й проблема удосконалення методики аналізу ефективності використання основних засобів на підприємствах водопостачання і водовідведення з метою підвищення якості управління ними. Актуальність зазначених проблем обумовила вибір теми, мету, задачі, об'єкт, предмет і структуру дипломної роботи.

Ступінь наукової розробки. У процесі дослідження було вивчено та проаналізовано праці вітчизняних та закордонних вчених: Голова С.Ф., Бутинця Ф.Ф., Назарбаєва Р.А., Карпової Т.П., Бургонової Г.М., Войнаренко М.П. Останніми роками в українській економічній літературі з'явилося багато нових публікацій, що висвітлюють проблеми обліку та аналізу на підприємствах, що виникли в умовах економічного відродження народного господарства України. Серед науковців, що займалися розв'язуванням цих проблем, можна зазначити: С.І. Дорогунцова, Б.І. Адамова, Е.А. Петрук, М.А. Гриневича, В.І. Павлова, В.А. Хорєва, Н.Ф. Хвесика В.М. Чечетову та інших. Їхні наукові доробки впродовж багатьох останніх років стали основою для реалізації курсу реформ та коригування тарифів.

У свою чергу підприємство – це юридична особа, яка, згідно чинного законодавства, за правом власності належить виключно до юрисдикції відповідної громади. На сучасному етапі господарство є водночас одним із найважливіших з точки зору життєдіяльності господарства та громади та дуже проблемним сектором економіки країни. В умовах економічної та політичної

нестабільності йому притаманні проблеми нестачі фінансування для формування базових умов життя населення. А це, в свою чергу, суттєво впливає на процес соціально-економічної життєдіяльності держави.

Саме тому метою значного підвищення якості та ефективності діяльності господарства в нашій країні протягом останніх років здійснюється реорганізація цього сектора економіки. Ринкові перетворення насамперед торкнулися багатьох чинників його життєдіяльності, проте, на жаль, не стали чинником зростання якості надання послуг та певного покращення умов обслуговування населення. Тому однією із найважливіших умов покращення безумовно є система обліку та аналізу, що здатна не тільки значною мірою забезпечити покращення ефективності господарювання, в тому числі на основі раціонального використання наявних ресурсів, у тому числі основних засобів.

Вибір теми дипломної роботи обумовлений тим, що проблемам обліку і аналізу основних засобів в умовах ринкової економіки надається важливе значення, проте вони ще достатньо мало вивчені й досліджені у нашій науці і практиці, особливо це стосується обліку послуг підприємств водного господарства.

В роботі описані питання існуючої системи обліку основних засобів, а також визначення рівня забезпеченості та ефективності використання останніх на підприємстві.

Однак, не зважаючи на це, дослідження, пов'язані з проблемою обліку в умовах ринкових відносин, є мало вивчені й досліджені, особливо щодо господарств з надання послуг водопостачання та водовідведення.

Мета даного дослідження полягає у вивченні системи обліку основних засобів, проведенні аналізу їх стану, а також пошук шляхів підвищення ефективного використання основних засобів, зокрема на досліджуваному підприємстві.

Для досягнення мети були поставлені такі **завдання**:

- розкрити сутність основних засобів, їх класифікацію та порядок

оцінки в системі бухгалтерського обліку підприємства;

- дослідити значення та завдання обліку та аналізу в керуванні основними засобами підприємства;
- дослідити облік амортизації (зносу) та ремонту основних засобів;
- оцінити покращення використання основних засобів підприємства;
- визначити рівень забезпечення установи основними засобами;
- визначити шляхи підвищення ефективності використання основних засобів на основі здійсненого аналізу.

Об’єкт і предмет дослідження. Предметом дослідження є організаційні і методичні аспекти обліку та аналізу основних засобів на підприємстві.

Об’єктом дослідження є процес формування інформації про основні засоби в системі бухгалтерського обліку ПП “Івано-Франківськводоєкотехпром” на порядок їх аналізу.

Для виконання вище зазначених завдань використовувалися наступні загальноприйняті методи економічних досліджень, зокрема, спостереження, аналіз, балансовий, монографічний, економіко – статистичні методи із застосуванням математичної статистики, а також табличний і графічний способи відображення економічної інформації.

Інформаційна база дипломної роботи. Основою написання дипломної роботи є нормативно-правова база, яка присвячена питанням обліку основних засобів підприємства та джерела періодичної та монографічної літератури з обраної теми дослідження, а також первинні документи, регістри обліку та звітність досліджуваного підприємства.

Структура роботи. Дипломна робота по своїй структурі включає: вступ, три розділи, висновки, список літературних джерел, додатки. Загальний обсяг випускної роботи становить 57 сторінок, також у роботі наведено 8 таблиць, 2 рисунки та 11 додатків. Список літературних джерел налічує 46 джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Сутність поняття “основні засоби” як об’єкта обліку і аналізу на підприємстві

Для здійснення повноцінної господарської діяльності, виконання функції та поставлених завдань підприємству потрібно себе забезпечити необоротними активами. Відповідно, необоротні активи – це матеріальні і нематеріальні ресурси, що належать підприємству і забезпечують його нормальне та ефективне функціонування, термін корисної експлуатації таких активів становить більше одного року.

Важливою складовою необоротних активів є основні засоби, які розглянемо більш детально як об’єкт обліку і аналізу.

Визначення основних засобів наведено у П(с)БО 7 “Основні засоби” (далі - П(с)БО 7), де сказано, що це матеріальні активи, які знаходяться на балансі підприємства з метою використання їх у виробничому процесі чи поставці товарів, здачі в оренду іншим особам, надання послуг, або для виконання адміністративних функцій, якщо очікуваний термін корисного використання (експлуатації) становить або більше одного календарного року, або одного операційного циклу [33].

Також слід зазначити, що визначення основних засобів наведено також і в Податковому кодексі України [32], яке дещо відрізняється від вище наведеного.

Згідно ПКУ, основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин, наданих у користування ділянок надр (окрім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних та архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 6 тис. грн, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання

у господарській діяльності платника, вартість яких перевищує 6 тис. грн та поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом, та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік). [32]

Також існують різні думки науковців щодо визначення основних засобів. Наприклад, Голов С.Ф. вважає, що це матеріальні активи, що утримуються для використання у виробництві або постачанні товарів, виконанні робіт та наданні послуг, для досягнення поставленої мети та надання в оренду іншим особам; використовуються, за очікуванням, більше 1 року [14, с. 38].

Перелік визначень основних засобів інших вчених наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Визначення авторів на поняття основні засоби

№	Автор	Визначення
1.	Бойко В.М. [4, с. 32]	Основні засоби – сукупність засобів праці, які функціонують у сфері матеріального виробництва в незмінній натуральній формі протягом тривалого часу та переносять свою вартість на заново створений продукт частинами в міру їх зношення
2.	Бутинець Ф. Ф. [6, с. 27]	Основні фонди (засоби) – матеріальні активи, що утримуються з метою використання у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року (або ж операційного циклу)
3.	Загородній А.Г. [19, с. 124]	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство формує з метою використання їх у процесі виробництва чи постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних та соціально-культурних функцій і очікуваний термін корисного застосування яких перевищує рік
4.	Скирпан О.П. [42, с. 143]	Основні засоби – засоби праці, ціна яких перевищує встановлений підприємством вартісний ценз, і термін експлуатації яких перевищує один рік (чи операційний цикл, якщо він більший за рік) в первісній натуральній формі як засоби праці (машини, обладнання, прибори та інструменти) чи як матеріальні умови праці (будівлі, споруди, інвентар)

Продовження таблиці 1.1

5.	Михайлов А. М. [30, с. 156]	Основні засоби – це активи, які беруть участь у декількох операційних циклах, не втрачаючи при цьому свою натурально – речову форму, переносять свою вартість на знов створену продукцію частинами у вигляді нарахованої амортизації, строк корисного використання яких перевищує один рік та від використання яких підприємств очікує економічну вигоду.
6.	Кірейцев Г.Г. [24, с. 87]	Основні засоби – частина майна підприємства, що переносить свою вартість на новостворений продукт частинами за декілька виробничих циклів

Основні засоби є важливим засобом праці для всіх видів економічної діяльності, зокрема і для підприємств з водопостачання. Основним видом діяльності таких підприємств є забезпечення стабільної роботи систем водопостачання та водовідведення, обслуговування відвідної каналізації, фонтанів, озер, ремонт мереж, зниження виробничих витрат, тобто основні засоби використовуються не у виробництві чи реалізації товарів, а у виконанні робіт з надання послуг.

Саме на таких підприємствах основні засоби займають вагому частину в структурі необоротних активів, тому від їх ефективності використання буде залежати результат роботи підприємства та його подальша діяльність.

Основні засоби мають свій об'єкт, яким вважається закінчений технічний пристрій із всіма запчастинами та приладами до нього чи окремо взятий конструктивно-відокремлений предмет, що має різне функціональне застосування, або відокремлений комплекс, що складається з конструктивно-з'єднаних предметів, що мають для обслуговування спільні пристрої, прилади, наслідком чого кожний із предметів функціонує лише у складі комплексу, а не самостійно [33].

На практиці може бути, що об'єкт основних засобів складається із частин, які мають різні терміни експлуатації, тоді кожна із них може обліковуватися як окремий об'єкт основних засобів [13, с. 23].

Для того, щоб об'єкт основних з точки зору бухгалтерського обліку

засобів визнати таким, йому необхідно відповідати нижче наведеним критеріям, а саме:

- існує вірогідність отримання економічного зиску від використання у майбутньому;
- оцінка може бути достовірно визначена [8, 45].

Оскільки основні засоби складають вагому частку у структурі балансу, тож є необхідність регулярно проводити економічний аналіз їх використання, тому що останні мають суттєвий вплив на подальшу результативність господарської діяльності підприємства. Аналіз основних засобів зазвичай має внутрішній характер по відношенню до організації, тобто як правило, його результати призначені більше для власника чи керівництва, що приймає остаточне рішення щодо модернізації основних засобів, формування, складу, а також технічного переобладнання.

Аналіз основних засобів організації, будучи одним із вагомих чинників прикладних досліджень, необхідно здійснювати в суворій відповідності до нормативно-законодавчої бази, до вимог чинного законодавства, яка регулює облікову та аналітичну діяльність господарюючого суб'єкта. У бухгалтерському обліку для вимірювання основних засобів використовуються як грошові, так і натуральні показники, оскільки основні засоби на підприємстві водопостачання та водовідведення виступають не тільки як носії вартості, але й як сукупність засобів праці певного виду з надання послуг.

Також слід зауважити, що основні засоби у процесі їх безпосереднього застосування (використання) підлягають моральному зношенню, тому підприємствам необхідно періодично оновлювати, модернізувати і нараховувати амортизацію на основні засоби [9, с. 143].

1.2. Особливості оцінки основних засобів та їх класифікація для цілей обліку і аналізу

Основні засоби для діяльності підприємства відіграють дуже важливу

роль. Без їх участі неможливо здійснювати господарську діяльність, тому що вони можуть бути безпосередньо задіяні у виробництві, виконанні робіт, наданні послуг, у збуті продукції, в адміністративній діяльності тощо [3, с 204].

Але там, де на підприємстві є основні засоби, є й їхній облік, тому розглянемо основний засіб, як економічну категорію, більш детально.

Класифікація основних засобів наведена у робочому плані рахунків, у розрізі субрахунків, яку буде розглянуто нижче. Основні засоби класифікуються за групами:

1. Інвестиційна нерухомість: – це сукупність власних або орендованих земельних ділянок, будівель, споруд, що дають можливість отримувати орендну плату, а не для постачання та виробництва товарів, адміністративного застосування, надання послуг або продажу для отримання комерційної вигоди [36].

Облік наявності та руху об'єктів інвестиційної нерухомості здійснюється на субрахунок 100 “Інвестиційна нерухомість”. За П(с)БО 32 одиницею обліку інвестнерухомості є земельна ділянка, будівля (її частина) або їх поєднання, а також активи, що створюють цілісний комплекс разом з інвестиційною нерухомістю то у сукупності генерують грошові потоки. Придбана (створена) інвестнерухомість оцінюється в бухгалтерському обліку та вховується у балансі підприємства за первинною вартістю [10, с. 253].

2. Земельні ділянки, отримані суб'єктом комунального сектору згідно з чинним законодавством. Обліковуються на рахунку 101 “Земельні ділянки”, обліковою величиною є її розміри.

3. Капітальні витрати на покращення земель: до них можна віднести витрати неінвентарного характеру із поверхневого покращення земель для робіт сільськогосподарського призначення, що здійснюються за рахунок капітальних вкладень (корчування площ під рілля, планування земельних ділянок, зрізання купин, очищення полів від каменів і валунів, очищення водойм, розчищення чагарників тощо). Такі витрати обліковуються на рахунку 102 “Капітальні

витрати на поліпшення земель”.

4. Споруди та будинки: згідно цієї класифікаційної ознаки останні поділяється на підгрупи:

- будинки, що повністю чи переважно повністю призначені для проживання;
- будинки виробничо-господарського призначення, що зайняті органами управління, соціально-культурними (будівлі навчальних закладів, лікарень, поліклінік і амбулаторій, будинків-інтернатів для людей похилого віку та інвалідів, дитячих закладів, бібліотек, клубів, музеїв, науково-дослідних інститутів, лабораторій тощо) та іншими установами;
- лінії електропередач, трансмісії та трубопроводи з усіма проміжними пристроями, що використовуються для трансформації та передачі енергії, транспортування трубопроводами рідких та газоподібних речовин до кінцевого споживача тощо;
- гідротехнічні споруди, серед них водозахисні об’єкти, канали, колекторно-дренажні мережі, дамби та інші споруди;
- водокачки, басейни, мости, стадіони, дороги, загорожі парків, скверів, пам’ятники тощо;

5. Машини та обладнання: серед них з виділенням в окремі групи обліковуються:

- робочі машини та обладнання, апарати та їх обладнання, машини, що призначені для механічного, термічного та хімічного впливу в технологічному процесі створення продукту чи виробничих послуг та переміщення предметів праці у процесі виробництва за допомогою механічних двигунів, тварин або людської сили;
- машини-генератори, силові машини та обладнання для генерування теплової та електричної енергії, та пристрої для перетворення різного виду енергії у механічну;
- лабораторне обладнання (регулятори, пірометри, прилади для

визначення вологи, калориметри, перегінні куби, лабораторні копри, мікроскопи, стабілізатори, термостати, витяжні шафи тощо);

- регулюючі пристрої та прилади (електричні, регулюючі, киснево-дихальні прилади, пульти автоматичного управління, пневматичні та гідравлічні пристрої, лінійні пристрої диспетчерського контролю, апаратура централізації та блокування тощо);

- комп'ютерна техніка та її складові (ПК, периферійне і мережеве обладнання комп'ютера, монітори, що за ціною за одиницю чи комплект відповідають вимогам до основних засобів) та засоби електронної обробки інформації (керуючі та аналогові машини, електронно-обчислювальні, цифрові машини та пристрої тощо);

- вимірювальні прилади (барометри, водоміри, геодезичні прилади, дозатори, гігроскопи, індикатори, спеціальні надточні ваги, касові апарати тощо);

- медичне обладнання (операційні столи, зуболікувальні крісла, ліжка, що обладнані спеціальним обладнанням тощо), спеціальне дезінфекційне та дезінсекційне санітарійне обладнання, спеціальне обладнання для молочних кухонь та молочних станцій та станцій, призначених для переливання крові тощо);

- інші машини та обладнання (наприклад, обладнання стадіонів, спортивних приміщень (сюди відносяться й спортивні снаряди) та спортмайданчиків, обладнання майстерень та кабінетів у навчальних закладах, освітлювальна апаратура, кіноапаратура, музичні інструменти, обладнання сцен, радіоапаратура, телевізори, спеціалізоване обладнання науково-дослідних установ, які займаються науковою діяльністю, обладнання для структури АТС, телефони, факси, пожежні машини, копіювальна техніка, пожежні автоцистерни, механізовані пожежні драбини, холодильники, пральні та швейні машини тощо);

6. Транспортні засоби: до цієї групи обліковуються усі види засобів пересування з виділенням на окремі підгрупи, які призначені для переміщення

особового складу та вантажів, та не залежать від їх вартості:

- рухомий склад цивільного повітряного транспорту (планери, літаки, гелікоптери);
- рухомий склад автомобільного, залізничного, водного транспорту (автомобілі вантажні та легкові, автобуси, автосамоскиди, причеи, автоцистерни, трактори-тягачі, електровози, мотодрезини, вагони, цистерни, платформи, теплоходи, дизель-електроходи, пароплави, буксири, човни та судна службово-допоміжні, баржі та барки, рятувальні, пристані плавучі, парусні судна, тощо);
- виробничий транспорт (електрокари, моторолери, мотоцикли, велосипеди, візки тощо);
- усі види спортивного транспорту;
- гужовий транспорт (вози тощо);

7. Інструменти, прилади та інвентар: відповідно до цього у цій групі обліковуються:

- інструменти механічного та немеханічного походження знаряддя праці загального значення, заріплені до машин предмети, які послугують для обробки матеріалів (ударні, різальні, натискуючі та призначення для ущільнення знаряддя ручної праці, що також включають в себе ручні механічні знаряддя, електродрилі, електровібратори, фарбопульти, гайковірти, пристрої для обробки матеріалів, лещата, пристрої для здійснення монтажних робіт, ділильні головки, патрони, пристрої для проведення монтажу або демонтажу двигунів та для проведення спецобслуговування автомобіля ;
- виробничий інвентар та приладдя — сюди відносяться предмети виробничого значення, які використовуються для оптимізації та полегшення виробничих операцій під час праці (верстаки, робочі столи, парти, кафедри тощо); пристрої для сприяння охорони праці на підприємстві; предмети технічного значення, які за своїм призначенням не можуть бути віднесені до

робочих машин;

- господарський інвентар (гардероби, предмети канцелярського та господарського призначення, вішалки, дивани, переносні бар'єри, шафи різні, предмети та меблі для офісного приміщення, ліжка (крім ліжок з спеціальним обладнанням), господарський інвентар, а також засоби та предмети протипожежного значення — стендери, гідропульти, драбини ручні тощо (крім насосів пожежних на автомобільному чи кінному ході та механічних пожежних драбин, врахованих на субрахунку “Машини та обладнання”);

8. Тварини:

- продуктивна та племінна худоба — бики-плідники, корови, буйволи (крім робочих), бугаї, кобили, переведені на табунне утримання, жеребці-плідники та племінні кобили (неробочі), вівцематки, кнурі та свиноматки, кози, барани тощо;

- службові собаки;

- робоча та велика рогата худоба — осли, коні, воли та інші робочі тварини (включаючи спортивних та транспортних коней та інших гужових тварин);

- піддослідні тварини (щури, собаки, морські свинки тощо);

- декоративні тварини.

9. Багаторічні насадження: озеленувальні та декоративні штучного та природнього походження насадження на вулицях та приміщеннях, штучні багаторічні насадження; насадження всіх видів на площах, на території установ, живі огорожі, насадження для захисту та укріплення пісків і берегів річок, яробалочні насадження тощо.

Усі ці багаторічні штучні та природні насадження збільшуються на суму капітальних вкладень. Молоді саженці будь яких видів враховуються окремо від рослин, які досягли повного розвитку, тобто віку початку плодоношення тощо;

10. Інші основні засоби: до них належать ті об'єкти, що не потрапили до каталогу спеціально передбачених для них групи. До них відносяться окремі

приклади об'єктів:

- будівельний вагончик (тільки якщо він не був зареєстрований як транспортний засіб);
- витрати на придбання атрибутики: Державного прапора України, Державного Гербу України, портрета Президента України та іншої державної та місцевої символіки;
- вивіски на будівлях з назвою підприємства.

Щодо аналізу, то першочергово ОЗ класифікуються:

1). За функціональним призначенням:

- виробничі: ті що безпосередньо задіяні у виробництві чи сприяють його здійсненню (лабораторне устаткування, будови, споруди, обчислювальна техніка, передавальні пристрої, робочі машини і обладнання, машини і устаткування, транспортні засоби, інструмент, вимірювальні й регулюючі прилади, виробничий інвентар і приладдя, багаторічні насадження, господарський та канцелярський інвентар, робочі та продуктивні тварини, меліорація та сільськогосподарська обробка земель та інші. Також варто зазначити, що у складі виробничих основних засобів виділяють їх активну частину - транспортні засоби, машини, обладнання.

- невиробничі: не несуть виробничого характеру (транспортні засоби, будови і споруди житлово-комунального призначення, інструменти, обладнання та інші ОЗ невиробничого призначення, що відповідають за обслуговування житлових, комунальних та побутових потреб населення.

2). За ступенем введення в експлуатацію:

- на консервації: ще не задіяні у виробництві, а перебувають на зберіганні (консервації).

- введені в експлуатацію – задіяні у виробництві;

3). За формою власності:

- власні;
- орендовані.

Оцінка основних засобів – це визначення їхньої вартості, яка для цілей обліку і аналізу визначається за:

1) Первісною вартістю – це справжня собівартість ОЗ у сумі грошових коштів або достовірної ціни інших активів, сплачених або витрачених для створення або придбання основного засобу. Іншими словами можна сказати, що це вартість придбання або виготовлення основного засобу.

2) Амортизаційною вартістю – це первісна вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості або сума зносу нарахованого за період, що експлуатується об'єктом.

3) Залишковою вартістю – вона складає різницю між первісною вартістю ОЗ та сумою його амортизаційної вартості за весь термін його корисного використання (експлуатації).

4) Ліквідаційною вартістю – ця вартість вираховується як сума коштів або вартість основного засобу, на яку очікує отримати підприємство від його реалізації (ліквідації) після закінчення терміну корисного користування (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з його фактичною ліквідацією.

5) Справедливою вартістю (ринковою) – це фактична вартість основного засобу на даний момент часу.

1.3. Нормативно – правове регулювання обліку та аналізу основних засобів

Загалом на теперішній момент не достатньо проведено наукових досліджень з регулювання обліку та аналізу не тільки основних засобів, а й наших підприємств загалом. Це спричинено тим, що існує постійне удосконалення законодавчо-нормативної бази та використання комп'ютерних технологій.

В загальному нормативно - правове регулювання обліку і аналізу основних засобів можна представити у такому вигляді:

- законодавчий – визначає сутність бухгалтерського обліку, його мету та завдання, визначає основні поняття, порядок регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку. Законодавча база бухгалтерського обліку включає Конституцію України, Податковий кодекс України, Господарський кодекс України [32], Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV [20] тощо.

- нормативний – включає в себе Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, саме який регулює термінологічні та методологічні засади ведення бухгалтерського обліку ОЗ, інших необоротних матеріальних активів, та ряд інших П(С)БО.

- методичний - до нього відносять такі інструкції : Інструкція з інвентаризації основних засобів, Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій [23]; нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків; Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів; Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку; інші нормативно-правові акти.

- організаційний - Наказ про проведення інвентаризації; Наказ про облікову політику підприємства; посадові інструкції; Робочий план рахунків для обліку необоротних матеріальних активів; графіки документообігу та інвентаризації; регламенти бухгалтерських та інших адміністративних служб.

Саме ця сукупність документів та нормативно-правових актів формується в рамках системи управління конкретного підприємства.

Основним нормативно-правовим актом регулювання обліку і аналізу основних засобів є Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996-XIV [20]. Цей закон визначає усі можливі правові норми організації ведення бухгалтерського обліку, а також складання фінансової звітності. З цього документу випливає, що бухгалтерський

облік є обов'язковим для ведення всіма підприємствами, оскільки статистична, фінансова, податкова та усі інші види звітності базуються на даних цієї системи. Усю юридичну та фінансову відповідальність за правильне, своєчасне та систематичне ведення обліку та за подання звітів у відповідні органи несе керівник підприємства або спеціальним наказом уповноважена на це особа.

Податковим кодексом України здійснюється регулювання фінансової діяльності та визначається поняття первісної, ліквідаційної вартості, амортизації, вартості, що амортизується, класифікація ОЗ у залежності від терміну їх придатності до використання та об'єкти основних засобів, що підлягають амортизації.

Дуже велике значення відводиться до П(С)БО 7 “Основні засоби”. Положення регулює методологічні засади формування інформації про основні засоби, а також обробки згідно отриманої інформації про них у фінансовій звітності. Даний документ містить також критерії визнання об'єкта ОЗ активом, прописані методи оцінки, переоцінки та амортизації основних засобів, врегульовано формування та збереження інформації про зменшення придатності та списання основних засобів, а також порядок подання інформації про них у примітках до фінансової звітності.

Окрім П(С)БО 7, ведення обліку ОЗ регулюються ще рядом стандартів та нормативно-правових актів, які наведені у додатку 1.

Методичні рекомендації бухгалтерського обліку наводять класифікацію основних засобів, визначають методологічні особливості обліку ремонту, надходження, вибуття, переоцінки, поліпшення, амортизації основних засобів та про суворий облік основних засобів, що знаходяться в оренді.

Наказ про облікову політику вказує на організаційний рівень регулювання обліку ОЗ, передбачає регулювання на рівні самого підприємства [48, с. 432]. Даний наказ містить наступну інформацію про облік ОЗ та порядок його ведення:

1. Вказує на існування основних засобів. Визначає основні нормативно-

правові норми для діяльності даного підприємства в залежності від виду діяльності та форм господарювання [33].

2. Порядок регулювання ліквідаційної вартості ОЗ. Адже при віднесенні об'єктів до складу основних засобів за плином певного часу визначити його ліквідаційну вартість, враховуючи інфляцію та інші економічні чинники, є досить складною справою, тому, як варіант, установа може прирівняти ліквідаційну вартість об'єкта до нуля, а вартість, що амортизують, прирівняти до первісної вартості об'єкта [21, с. 102].

3. Визначає методи нарахування амортизації ОЗ на даному підприємстві, оскільки є різні методи нарахування амортизації: прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний і виробничий метод. Підприємство самостійно обрає і застосовує різні методи амортизації в залежності від виробничої ситуації та групи основних засобів [38, с. 145-146].

4. Регулює та встановлює терміни придатності та використання основних засобів під час діяльності підприємства [13, с 54].

5. Також з тривалим терміном діяльності підприємства встановлює терміни придатності основних засобів, характер їх зношення.

Слід зауважити, що вищевказана інформація про особливості формування наказу повинні мати однакову юридичну силу для однакових основних засобів або до однієї групи ОЗ [18, с. 17-18].

У наказі необхідно намагатися відображати усі принципові питання, рішення по яких можуть бути неоднозначними або альтернативними.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПП «ІВАНО - ФРАНКІВСЬКВСКВОДЕКОТЕХПРОМ»

2.1. Особливості організації та ведення обліку основних засобів на підприємстві водопостачання

На ПП «Івано - Франківськводоєкотехпром» усю відповідальність за організацію та ведення бухгалтерського обліку, організацію забезпечення фактів фіксування здійснення всіх фінансових та господарських операцій покладається особисто на керівника підприємства. Ведення бухгалтерського обліку покладається на бухгалтерію, кількісний та якісний посадовий склад якої визначається штатним розкладом і затверджується наказом.

У відповідності до облікової політики даного підприємства (Додаток 2), основними засобами визнаються саме такі матеріальні активи, які утримуються підприємством для використання в процесі виробництва або надання послуг чи для здійснення адміністративних і соціальних функцій, передбачувальний термін корисного використання на підприємстві яких більше одного року.

Для визнання інших необоротних матеріальних активів та основних засобів і визначення терміну їх коректного використання, ліквідаційної вартості (поставити цю функцію за обов'язок служби головного механіка, за необхідності залучати виробничо-технічний і плановий відділи підприємства), вибору методу нарахування амортизації при їх придбанні та експлуатації, встановлення показників нормальної потужності, визначення єдиних методологічних засад облікової політики необоротних активів і застосування методів оцінки та нарахування зношення підприємство створює виробничо-технічну комісію (ВТЕК) у складі:

- начальник виробничо-технічного відділу;
- головний бухгалтер;
- головний енергетик;

- голова профспілкового комітету.

При визначенні терміну корисного використання об'єкту основних засобів слід врахувати:

- очікуване використання об'єкту з врахуванням його потужності або продуктивності;
- фізичне та моральне зношення, яке може бути;
- правові або подібні обмеження відносно терміну використання об'єктів;
- інші фактори.

Ліквідаційну вартість необоротних матеріальних активів слід не нараховувати і для цілей амортизації враховувати її нульове значення.

На баланс підприємства основні засоби зараховуються за первісною вартістю, порядок формування якої залежить від варіанту надходження таких засобів.

При переведенні оборотних активів до основних засобів їх первісна вартість дорівнює собівартості цих активів[37].

Введення ОЗ в експлуатацію здійснюється на підставі вимог матеріально-підзвітної особи, яку затверджує керівник підприємства або головний інженер. Нарахування амортизації на підприємстві здійснюється методом, який передбачений податковим законодавством по нормах. Сума нарахованої амортизації відображається збільшенням суми витрат підприємства і зношенням основних засобів.

Амортизація для віднесення на собівартість виробництва по ОЗ, отриманим по рішенню органів самоврядування, нараховується, якщо вони одержані до статутного фонду підприємства. Одночасно також збільшуються доходи цих підприємств на суму нарахованої амортизації об'єктів зовнішнього благоустрою та житлових будинків, що перебувають на балансі підприємства, із зменшенням додаткового капіталу, а при його недостатності й статутного капіталу.

В обліковій політиці зазначено, що нарахування амортизаційних відрахувань підприємства по основних засобах для потреб податкового обліку обов'язково потрібно здійснювати за нормами та методами, передбаченими діючим податковим законодавством, згідно Закону України “Про податок на прибуток підприємств”, але цей закон втратив свою чинність у зв'язку з прийняттям ПКУ, це дає змогу зрозуміти, що на даному підприємстві існує груба помилка в ОПП, яка має бути виправлена, але цього не зроблено. Класифікація груп основних фондів для нарахування амортизації наведена у додатку 5.

Також не нараховується амортизація у податковому обліку на основні засоби невиробничого призначення, отримані безкоштовно, та основні фонди, які експлуатуються, що отримані як цільове фінансування.

Іншими необоротними матеріальними активами також слід визнавати матеріальні активи, які застовуються у процесі надання послуг, для здійснення адміністративних, комерційних і соціальних функцій, якщо термін придатності корисного використання (експлуатації) цих ОЗ становить більше одного року, вартісні ознаки яких встановлено підприємством самостійно в сумі, що не може бути меншою 1000 грн.

Амортизацію інших необоротних матеріальних активів необхідно нараховувати в розмірі 100% в першому місяці використання.

Переоцінку ОЗ потрібно проводити, якщо залишкова вартість основних засобів значно перевищує, ніж на 15% відрізняється від справедливої вартості на дату балансу, згідно рішення ВТЕК по підсумкам року.

Основні засоби та інші необоротні матеріальні активи зараховуються на баланс підприємства через рахунок 15 “Капітальні інвестиції” за первісною вартістю у сумі фактичних витрат на їх виробництво (створення, будівництво, монтаж, налагодження, доставку), згідно вимогам П(с)БО 7.

Ремонти ОЗ, що проводяться для підтримання об'єктів в робочому стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, відображаються як витрати періоду і обліковуються на рахунках

витрат діяльності у повному обсязі.

Суми витрат, що пов'язані з покращенням об'єктів основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, відносяться на рахунок 15 “Капітальні інвестиції” з подальшим збільшенням первісної вартості основних засобів після введення в експлуатацію на підставі актів ВТЕК, які детальніше будуть розглянуті в наступному підрозділі.

Важливим моментом проведення обліку основних засобів є також впорядкування документообігу.

Загалом облік руху основних та неосновних засобів в установі здійснюється за допомогою первинних документів, що також стосується і даного досліджуваного підприємства.

При цьому дуже важливе значення має порядок організації документообігу на підприємстві. В свою чергу документообіг – це рух документів безпосередньо від їх отримання або створення до їх опрацювання і передачі в архів.

Відповідальність за організацію документообігу покладено на головного бухгалтера, який затверджується керівником підприємства згідно штатного розкладу.

Документи – головні носії інформації на підприємстві, які поділяються на зовнішні і внутрішні [22, с. 54].

Зовнішні документи розробляються за межами даного підприємства та регулюють його виробничо-господарські взаємовідносини з іншими підприємствами та організаціями (договори, платіжні документи).

Внутрішні документи створюються безпосередньо на підприємстві та відображають усі внутрішні операції. Документи, пов'язані з взаємодією із зовнішнім середовищем, в даний час є, як правило, типовими, тому зміна їх виду та змісту може здійснюватися тільки в централізованому порядку. Внутрішні документи, що створюються та циркулюють всередині підприємства, можуть бути довільними, тобто зміненими як по формі і змісту, так і по маршрутам їх

руху [16, с. 205].

Що стосується основних засобів, то на підприємстві водовідведення і водопостачання використовуються як внутрішні, так і зовнішні документи, по оформленні руху останніх використовують шаблони, які будуть наведені нижче.

Надходження основних засобів на ПП “Івано - Франківськводоекотехпром” здійснюється таким шляхом (див. рис. 2.1):

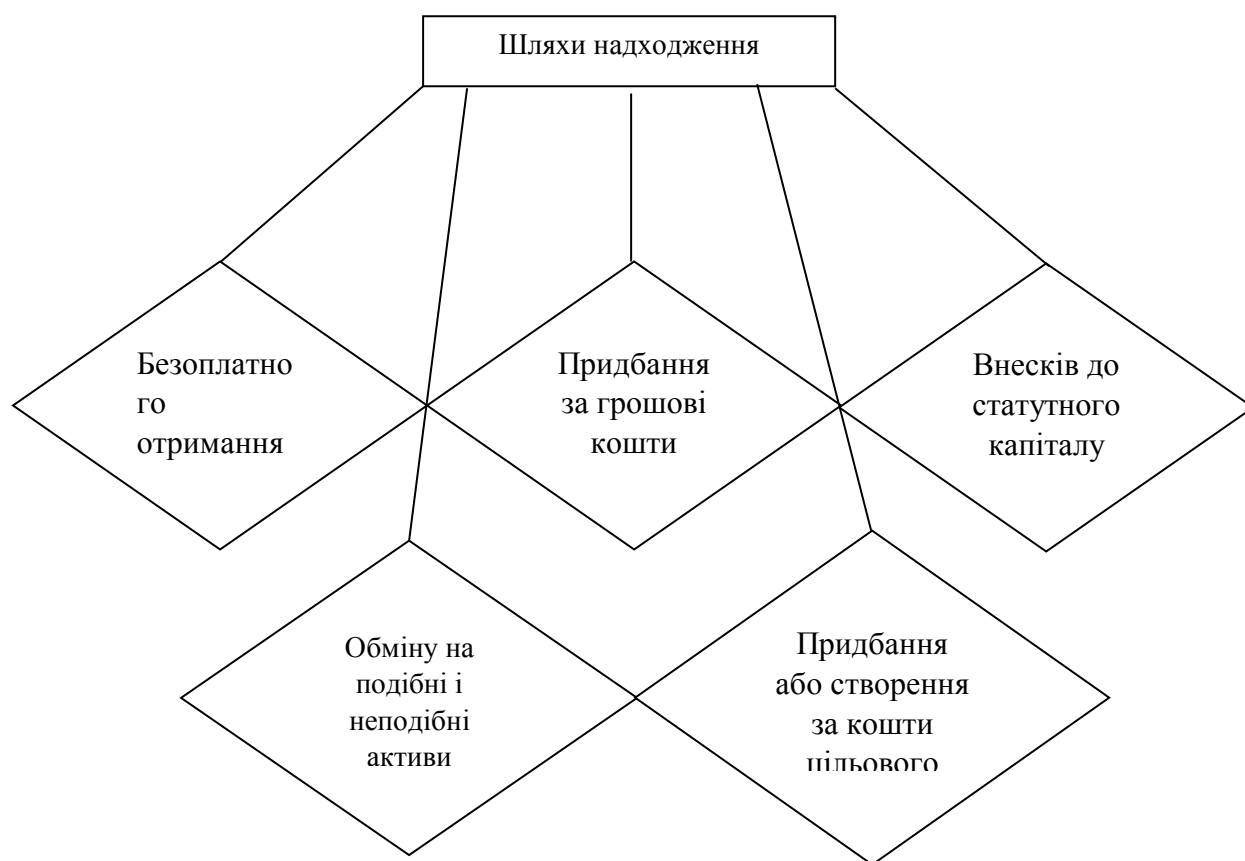

Рис. 2.1 Шляхи надходження основних засобів

На підприємстві використовуються такі форми первинного обліку основних засобів (Додаток 4):

- акт введення в експлуатацію ОЗ (типова ф. ОЗ-1) – застосовується для зарахування та оформлення операцій господарського значення до складу основних засобів із об’єктів інвестицій, які придбані, створені на самому підприємстві, а також експлуатування безкоштовно отриманих або переданих

основних засобів.

Введення ОЗ в експлуатацію здійснюється на підставі вимог матеріально-відповідальної особи, затвердженої керівником підприємства або головним інженером, з оформленням акту типової форми.

Уся отримана інформація вноситься до акта, де зазначається назва підприємства, номенклатурний номер, отримання основного засобу та подальше його використання у виробництві до повного закінчення терміну придатності використання. Крім того, в ньому зазначається сума зношення. У документі проставляються прочерки у разі відсутності певної інформації.

Після проведення остаточної перевірки бухгалтерія відповідного підприємства вносить відповідні відомості у наступні акти:

- Акт ліквідації ОЗ (типова ф. ОЗ-2) – застосовується для вилучення із балансу у зв'язку з їх непридатністю до подальшого використання підприємство керується типовою інструкцією, затвердженою наказом Державного Казначейства та Міністерство економічного розвитку і торгівлі України та згідно П(с)БО 7 “Основні засоби” [33], П(с)БО 15 “Доходи” [35] і П(с)БО 16 “Витрати”[37].

Матеріально-підзвітна особа готує і подає акти на списання затвердженого зразку до ВТЕК, яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником або головним інженером підприємства. Такий акт складається у чотирьох примірниках:

- 1) до бухгалтерії;
- 2) матеріально-підзвітній особі;
- 3) фонду державного майна;
- 4) у державну фіскальну службу разом з листом на дозвіл списання ОЗ (у випадку, коли майно підприємства знаходиться у податковій заставі).

Коли було отримано письмовий дозвіл від податкового органу, підприємство має право проводити наступні операції по списанню ОЗ.

Всі витрати по списанню ОЗ, а також вартість матеріальних цінностей, які

поступили від зношення та розбору об'єктів ОЗ, відображаються у розділі “Розрахунок списання об'єкту”.

- Акт модернізації ОЗ (типова ф. ОЗ-3) – застосовується для одержання основних засобів на підприємство після капітального ремонту або реконструктизації [26, с. 150].

Уся отримана інформація вноситься до акта, де зазначається назва підприємства, номенклатурний номер, отримання основного засобу та подальше його використання у виробництві до повного закінчення терміну придатності використання. Крім того, в ньому зазначається сума зношення. У документі проставляються прочерки у разі відсутності певної інформації.

2.2. Аналітичний та синтетичний облік основних засобів

Для інформаційного забезпечення системи управління фінансово-господарською діяльністю підприємства та задоволення інформаційних запитів зовнішніх і особливо внутрішніх користувачів необхідно сформувати систему показників, що розкривають дані про об'єкти бухгалтерського обліку, а також майновий та фінансовий стан організації з різним ступенем деталізації.

Для отримання різних за ступенем деталізації даних про об'єкти обліку в організації використовуються дві групи рахунків: синтетичні та аналітичні – і здійснюється два напрямки обліку: синтетичний та аналітичний.

Таким чином, за способом групування та узагальнення облікових даних рахунки бухгалтерського обліку поділяються на синтетичні та аналітичні.

На підприємстві водовідведення і водопостачання облік основних засобів здійснюється відповідно до робочого плану рахунків на рахунку 10 “Основні засоби”, 11 “Інші необоротні матеріальні активи” та 13 “Знос (амортизація основних засобів)”.

Відповідно це є синтетичний облік, під яким слід розуміти узагальнене віддзеркалення в грошовому виміру економічно однорідних господарських засобів, їх джерел і господарських процесів. Синтетичний облік має більш

узагальнений характер, тобто він служить для здобуття сумарних відомостей про господарсько-фінансову діяльність підприємств. За допомогою синтетичного обліку визначається загальна наявність основних засобів на підприємстві [1, с. 202].

Синтетичні рахунки також носять назви рахунків першого порядку. Вони ведуться тільки в грошовому вираженні, а їх дані використовуються для заповнення форм бухгалтерської звітності, насамперед балансу і звіту про фінансові результати.

Також слід зазначити, що рахунки синтетичного і аналітичного обліку розділяють субрахунки – рахунки другого порядку, наприклад, в робочому плані рахунків рахунок 10 має 10 субрахунків, а рахунок 11 – 7 субрахунків.

Що стосується субрахунків на даному підприємстві, то тут можна побачити, що не використовується весь перелік субрахунків в обліку, тобто він є скороченим, не всі субрахунки використовуються. Що стосується синтетичного рахунка 10 «Основні засоби», то перелік субрахунків застосований на підприємстві водопостачання і водовідведення наведені у таблиці 2.2:

Таблиця 2.2

Субрахунки бухгалтерського обліку використовувані на
Івано - Франківськводокотехпром

Номер	Назва субрахунка
101	Земельні ділянки
103	Будинки та споруди
104	Машини та обладнання
105	Транспортні засоби
106	Інструменти, прилади та інвентар
109	Інші основні засоби

Джерело “Додаток 3”

В свою чергу, можна також побачити аналогічну ситуацію з рахунком 11 “Інші необоротні матеріальні активи”, з 7 субрахунків використовується:

- 1) 111 “Бібліотечні фонди”;
- 2) 112 “Малоцінні необоротні матеріальні активи”.

Таким чином, можна побачити, що на даному комунальному підприємстві вилучені певні субрахунки, які в бухгалтерському обліку не використовуються і не відображаються.

Таблиця 2.3

**Типові кореспонденції рахунків з обліку основних засобів на
ПП “Івано-Франківськводокотехпром”**

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1.	Отримано основні засоби від постачальника	152	631
2.	Відображено ПДВ (кредит)	641	631
3.	Отримано транспортні послуги	152	631
4.	Відображено ПДВ	641	631
5.	Відображено роботи з демонтажу	152	631
6.	Відображено ПДВ	641	631
7.	Сплачено постачальнику	631	311
8.	Відображено заробітну плату працівнику, який зайнятий встановленням основних засобів	152	66
9.	Нараховано ЄСВ (22%) на заробітну плату працівнику, який зайнятий встановленням основних засобів	152	65
10.	Відображено вартість матеріалів використаних при установці основних засобів	152	20
11.	Введено в експлуатацію основні засоби	10	152

Аналітичні рахунки – це рахунки бухгалтерського обліку, що призначені для деталізації, конкретизації інформації про наявність, стан і рух майна та джерел його формування, що міститься в синтетичних рахунках.

Аналітичні рахунки бухгалтерського обліку призначені для внутрішніх користувачів задля надання правдивої, більш детальнішої інформації. Відображення об'єктів обліку та процесів у деталізованому вигляді на аналітичних рахунках називається аналітичним обліком. Аналітика на підприємстві здійснюється самостійно та у довільній формі, виходячи з інформаційних потреб. При відкритті аналітичних рахунків необхідно їх прив'язати до субрахунків і рахунків синтетичного обліку, а також необхідно визначити, скільки буде рівнів аналітичного обліку.

Між синтетичними і аналітичними рахунками існує тісний взаємозв'язок, що полягає в тому, що на аналітичних рахунках відображаються те ж майно, джерела та факти господарського життя, що і на синтетичних, але з різним ступенем деталізації. Існує два види аналітичних рахунків, які відрізняються один від одного за формою і змістом: у грошовому вираженні і натурально-грошовому вираженні [17, с. 128].

Взаємозв'язок між синтетичними та аналітичними рахунками можна виразити наступними рівностями, що відображають тотожність даних синтетичного та аналітичного обліку:

- залишок синтетичного рахунку дорівнює сумі залишків аналітичних рахунків по ньому;
- обороти за дебетом синтетичного рахунку дорівнюють сумі оборотів за дебетом аналітичних рахунків даного синтетичного рахунку;
- обороти по кредиту синтетичного рахунку дорівнюють сумі оборотів по кредиту аналітичних рахунків даного синтетичного рахунку.

Аналітичні рахунки для обліку розрахунків мають таку ж форму, як і синтетичні рахунки, за винятком назви, наприклад аналітичний облік на ПП “Івано-Франківськводокотехпром” здійснюється матеріально-відповідальними особами і таким чином, до синтетичного рахунка 10 “Основні засоби” відкриваються аналітичні рахунки “Автотранспортний цех (Процюк О.М)”, “Механічна майстерня (Петрів В.С.)” і т.д.

2.3. Організація обліку амортизації і витрат, пов'язаних з ремонтом та поліпшенням основних засобів

ПП “Івано-Франківськводокотехпром” у своїй діяльності використовує основні засоби, що складають суттєву частку при наданні послуг з водопостачання та водовідведення. Через використання останніх вони підлягають зношенню, реконструкції, модернізації, дообладнання тощо. Але це все вимагає обліку та несе за собою відповідні витрати.

Для правильного нарахування амортизації необхідно визначити ліквідаційну вартість об'єкта, термін експлуатації та визначити методи амортизації об'єктів матеріальних активів [2, с 11].

Все вищеперераховане організація або підприємство виконує самостійно. На досліджуваному підприємстві це все здійснюється за рахунком 131 “Зношення основних засобів” та 132 “Зношення інших необоротних матеріальних активів”, тобто процес поступового перенесення вартості основних засобів на продукт, що виготовляється за їх допомогою. Для цього відраховуються певні грошові суми відповідно до розмірів фізичного та морального зносу засобів виробництва. Вони використовуються для повного відтворення зношених основних фондів і для часткового відшкодування.

Нарахування амортизації здійснюватися відповідно до П(с)БО 7 “Основні засоби” за декількома методами:

- зменшення залишкової вартості – де річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми
- прямолінійний – за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів;
- прискореного зменшення залишкової вартості – за яким річна сума

амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітнього року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації, яка обчислюється відповідно до строку корисного використання об'єкта і подвоюється.

- амортизації. Річна норма амортизації (у відсотках) обчислюється як різниця між одиницею та результатом кореня ступеня кількості років корисного використання об'єкта з результату від ділення ліквідаційної вартості об'єкта на його первісну вартість;

Метод прискореного зменшення залишкової вартості застосовується лише при нарахуванні амортизації до об'єктів основних засобів, що входять до груп 4 (машини та обладнання) та 5 (транспортні засоби) [15, с. 42-43].

- Кумулятивний – згідно з яким річна сума амортизації визначається як добуток вартості, яка амортизується, та кумулятивного коефіцієнта. Кумулятивний коефіцієнт розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця строку корисного використання об'єкта основних засобів, на суму числа років його корисного використання;

- Виробничий – відповідно до якого місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції (робіт, послуг) та виробничої ставки амортизації. Виробнича ставка амортизації обчислюється діленням вартості, яка амортизується, на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який підприємство очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта.

Нарахування амортизації основних засобів в бухгалтерському обліку на даному підприємстві здійснюється методом, передбаченим податковим законодавством згідно нормативних актів чинного законодавства України.

Амортизація для віднесення на собівартість виробництва по ОЗ, отриманим по рішенню органів самоврядування, нараховується, якщо вони одержані до статутного фонду підприємства.

Одночасно на суму нарахованої амортизації об'єктів зовнішнього благоустрою та житлових будинків, що перебувають на балансі підприємства,

збільшуються доходи цих підприємств і організацій із зменшенням додаткового капіталу, а при його недостатності статутного капіталу.

Нарахування амортизаційних відрахувань здійснювати по основних засобах відповідно за нормами та методами діючого податкового законодавства.

Не нараховується амортизація у податковому обліку на:

- 1) основні засоби невиробничого призначення;
- 2) безоплатно отримані;
- 3) основні фонди, які не експлуатуються;
- 4) отримані як цільове фінансування.

Іншими необоротними матеріальними активами потрібно визнавати матеріальні активи, які використовуються у процесі надання послуг або виконання робіт, для здійснення адміністративних, комерційних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року, вартісні ознаки яких встановлено підприємством самостійно в сумі, що не може бути меншою 1000 грн.

Амортизація інших необоротних матеріальних активів нараховується в розмірі 100% в першому місяці використання.

Ремонти основних засобів, що здійснюються для підтримання об'єктів в робочому стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання відображаються як витрати періоду і обліковуються на рахунках витрат діяльності в повному обсязі.

Суми витрат, що пов'язані з покращенням об'єктів основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводять до збільшення майбутніх економічних вигод, відноситься на рахунок 15 "Капітальні інвестиції" з подальшим збільшенням первісної вартості основних засобів після введення в експлуатацію на підставі актів ВТЕК.

Облік витрат на поліпшення та ремонт ОЗ регламентується П(с)БО 7 та Методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку основних засобів №561.

Типові кореспонденції рахунків з обліку амортизації та ремонту основних

засобів, що застосовуються на підприємстві водопостачання і водовідведення, наведено у таблиці 2.4

Таблиця 2.4

Типові кореспонденції рахунків з обліку амортизації та ремонту ОЗ

№	Зміст	Дт	Кт
1.	Нарахована амортизація основних засобів, пов'язаних з капітальним будівництвом	151	131
2.	Нарахована амортизація основних засобів, пов'язаних з придбанням або виготовленням основних засобів	152	131
3.	Нарахована амортизація основних засобів, безпосередньо пов'язаних з виробництвом (наданням послуг)	23	131
4.	Нарахована амортизація основних засобів загальновиробничого призначення	91	131
5.	Нарахована амортизація основних засобів адміністративного призначення	92	131
6.	Нарахована амортизація основних засобів, пов'язаних зі збутом продукції (робіт, послуг)	93	131
7.	Безоплатно одержані основні засоби	10,15	424
8.	Нараховано знос безоплатно одержаних основних засобів основного виробництва	424	10

Розподіл та відображення в бухгалтерському обліку витрат на поліпшення та ремонт основних засобів, згідно з П(с)БО 7, здійснюється за такими напрямками:

- витрати, пов'язані з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що приводить до збільшення майбутніх економічних прибутків, первісно очікуваних від використання об'єкта основних засобів;
- витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта у робочому стані (проведення технічного огляду, нагляду, обслуговування, ремонту тощо) та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних прибутків від його

використання.

Залежно від вибору підприємством одного з двох варіантів поліпшення ОЗ використовують різні способи відображення витрат на поліпшення чи ремонт.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПП “ІВАНО-ФРАНКІВСЬКВОДОЕКОТЕХПРОМ”

3.1. Завдання та джерела аналізу основних засобів підприємства

Сьогодні, коли в нашій країні майже сформована ринкова економіка, переважно всі підприємства перейшли на приватну форму власності [45, 145]. Це означає, що сучасне підприємство виступає самостійним незалежним суб'єктом господарювання, який здійснює фінансово-господарську діяльність з метою отримання прибутку. Тому, щоб організувати стабільну роботу, кожне підприємство потребує організації та проведенні постійної аналітичної роботи.

Досліджуване мною підприємство ПП “Івано-Франківськводоекотехпром” не є винятком. Його основною метою при здійсненні економічного аналізу є комплексне дослідження економічних явищ, процесів, факторів, що здійснюють вплив на результати діяльності підприємства [29, с. 427].

На даному підприємстві головний бухгалтер відповідає та проводить усю аналітику та відповідає за ведення обліку основних засобів. Тут аналіз економічної ситуації на підприємстві здійснюється по основних об'єктах функціонування підприємства, які суттєво впливають на фінансовий результат діяльності.

Організація аналітичної роботи на підприємстві здійснюється у такій послідовності етапів:

- 1) розробка порядку проведення аналізу;
- 2) узагальнення результатів аналізу та їх оформлення;
- 3) розробка конкретних заходів щодо вдосконалення діяльності підприємства та контроль за їх виконанням.

Проведення економічного аналізу регламентується діючими законодавчими і нормативними актами, інструкціями, положеннями. Це,

зокрема, Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” [20].

За економічним змістом основні засоби – це засоби праці, які неодноразово приймають участь у виробничому процесі, зберігаючи при цьому свою натурально-речову форму, а їх вартість переноситься на створену продукцію частинами за ступенем зношення [39, с. 26].

Основні засоби є одними з головних активів підприємства. Збалансованість структури основних засобів значною мірою обумовлює результативність роботи підприємства, оскільки такі засоби праці майже завжди є досить дорогими і надмірна їх кількість, що неефективно використовується у господарській діяльності, знижує прибутковість підприємства [27, 76].

Аналіз вже безпосередньо задіяних у виробництві (наданні послуг) основних засобів здійснюється в таких напрямках:

- вивченні ресурсної складової та можливостей розширення матеріально-технічного потенціалу;
- підвищення ефективності використання наявних основних засобів на підприємстві;
- резерви збільшення обсягу надання послуг та підвищення рівня інших показників за рахунок кращого використання засобів праці.

Зазвичай джерелами здійснення аналітичної роботи на підприємстві є бухгалтерська звітність, яка містить усю необхідну інформацію про стан підприємства, звітну дату на основі економічних показників, які у них записані; статистична звітність, що дає можливість отримати дані про підприємство за минулі звітні періоди, а дані аналітичного бухгалтерського обліку дають можливість проаналізувати конкретні показники на рахунках і субрахунках обліку; дані кредитних установ, покупців, постачальників, акти ревізій та перевірок.

Підприємство при здійсненні економічного аналізу повинно мати відповідну мету, а для її виконання ставляться ряд конкретних завдань. Види

завдань, що можуть провадитись на підприємстві водопостачання і водовідведення, можуть здійснюватися за такою схемою (див. рис. 3.2) :

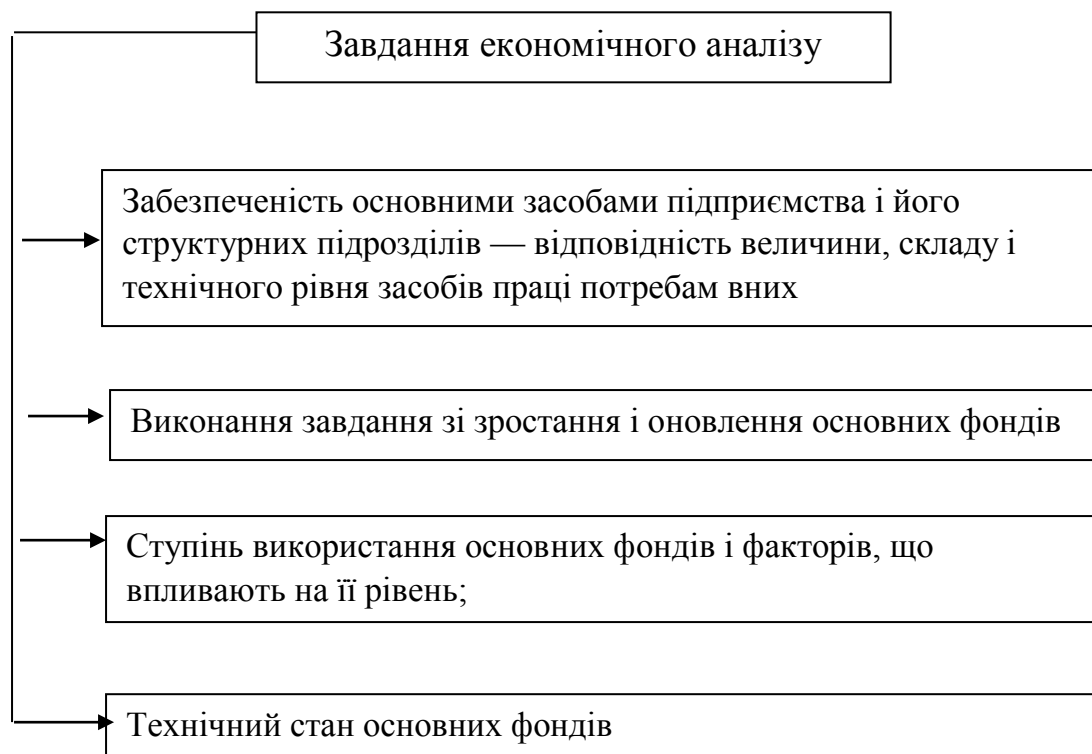

Рис. 3.2 Завдання економічного аналізу

Для того, щоб аналіз був проведений правильно і достовірно, його результати мають відповідати дійсності, на досліджуваному підприємстві керуються такими принципами, які наведено в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Принципи аналізу основних засобів

№	Назва принципу	Пояснення
1.	Оперативність	Здійснення економічного аналізу під час виконання господарських операцій;
2.	Достовірність	Дані повинні бути правильними і достовірними
3.	Об'єктивність	Проводиться раціонально
4.	Корисність	Тих показників, що впливають на становище підприємства;

5.	Змістовність	Інформація повинна, бути достатньою для прийняття рішень.
----	--------------	---

Джерело: [25, с. 60]

Економічний аналіз на ПП “Івано-Франківськводоекотехпром” здійснюється за допомогою персонального комп’ютера. Це забезпечує економію часу, точність розрахунків а також зручність подання їх керівнику у вигляді сформованих таблиць і графіків, діаграм [25, с. 48].

Для здійснення господарської діяльності підприємство обов’язково повинно бути забезпечене основними засобами у необхідному асортименті. Для здійснення аналізу основних фондів аналітики підприємства використовують дані бізнес-плану по рахунках бухгалтерського обліку із реєстрів обліку Головної книги (рахунки 10,11,12,13,15), дані фінансової звітності, статистичної звітності. Тому бухгалтер-аналітик для здійснення такого аналізу ставить перед собою такі завдання: визначити нагальні потреби підприємства у кількості основних фондів, виявити склад, структуру та динаміку руху ОЗ на підприємстві, визначити ступінь використання основних засобів [25, с. 84].

Для здійснення економічного аналізу з ефективності використання та рівня забезпеченості основних засобів бухгалтеру необхідно використовувати дані з бухгалтерського балансу, що наведені в Додатку 7.

3.2. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами та ефективності їх використання

Щоб визначити рівень забезпеченості підприємства основними засобами розраховують такі показники:

$$1. \text{ Коефіцієнт вводу(відновлення)} = \frac{\text{Вартість ОЗ надійшли}}{\text{Вартість ОЗ на кінець року}};$$

$$2. \text{ Коефіцієнт вибуття} = \frac{\text{Вартість ОЗ списаних}}{\text{вартість ОЗ на початок року}} ;$$

$$3. \text{ Коефіцієнт заміни} = \frac{\text{Вартість ОЗ вибули}}{\text{Вартість ОЗ надійшли}} ;$$

$$4. \text{ Коефіцієнт зносу} = \frac{\text{Сума нарахованого зносу}}{\text{Вартість ОЗ на кінець періоду}};$$

$$5. \text{ Коефіцієнт придатності} = 1 - \text{Коефіцієнт зносу};$$

Користуючись даними показниками, визначимо рівень забезпеченості підприємства основними засобами та заповнимо таблицю 3.6

Таблиця 3.6

Розрахунок рівня забезпеченості підприємства основними засобами

№	Показники	2018 р.	2019 р.	Відхилення
1.	Наявність ОЗ на початок року	396 820	438 856	42 036
2.	Поступило та введено в експлуатацію	42 305	47 707	5 402
3.	Вибуло за рік	703	671	- 32
4.	Наявність ОЗ на кінець року	438 856	485 892	47 036
5.	Знос ОЗ на кінець періоду	178 891	213 478	34 587
6.	Коефіцієнт відновлення	0,096	0,098	0,002
7.	Коефіцієнт вибуття	0,002	0,002	0
8.	Коефіцієнт заміни	0,02	0,01	- 0,01
9.	Коефіцієнт зносу	0,47	0,44	- 0,03
10.	Коефіцієнт придатності	0,53	0,56	0,03

Вищевказані показники розраховуються за звітний період, порівнюються з минулим роком, з плановими даними, і цим самим визначається динаміка їх поведінки [41, 203-204].

Проведене дослідження дає змогу побачити, що визначений коефіцієнт відновлення показує, що у звітному році вартість основних засобів становить 0,98% вартості основних засобів на кінець періоду і порівняно з минулим роком даний показник зріс на 0,02%.

Що стосується коефіцієнту вибуття, то він залишився незмінним, простежується також зменшення коефіцієнта заміни звітнього року у порівнянні з

минулим.

Коефіцієнт зношення показує, що вартість основних фондів вже з амортизована на 44%, що на 3% менше, ніж у минулому році.

Для аналізу ефективності використання ОЗ на підприємстві визначають такі показники:

1. Фондовіддача = $\frac{\text{Обсяг виготовленої продукції}}{\text{Середньорічна вартість ОЗ}}$;
2. Фондомісткість = $\frac{\text{Середньорічна вартість ОЗ}}{\text{Обсяг виготовленої продукції}}$;
- 2.1. Фондомісткість = 1 - Фондовіддача;
3. Фондоозброєність = $\frac{\text{Середньорічна вартість ОЗ}}{\text{Середньорічна вартість працюючих}}$;
4. Рентабельність ОЗ = $\frac{\text{Прибуток}}{\text{Середньорічна вартість ОЗ}}$;

Найголовніший з цих показників є фондовіддача і обернений до нього показник – фондомісткість. Фондовіддачу розраховують або у вартісних , або в натуральних (тонни, метри, штуки і т.д.) одиницях вимірювання.

Фондовіддача є одним із основних факторів, які визначають обсяг продукції підприємства. Тому є необхідність детально проаналізувати, які фактори, у свою чергу, впливають на неї. Треба також мати на увазі, що показник фондовіддачі складний, на нього впливає безліч факторів, значна частина яких є між собою пов'язана (наприклад, трудомісткість продукції і виробіток продукції за одиницю часу роботи устаткування, додержання нормативних термінів перебування устаткування в ремонтах і на техобслуговуванні, коефіцієнт змінності роботи устаткування).

Що стосується фондовіддачі, то цей показник характеризує ефективність використання основних засобів, який відображає суму виробленої продукції на одну гривню ОЗ. Підвищення долі активної частини фондів у загальній її вартості є стимулюючим фактором росту фондовіддачі.

Головна причина зниження фондовіддачі – неефективне використання

основних засобів (простою обладнання, не ефективного використання виробничих потужностей, низький коефіцієнт змінності, наявність невстановленого обладнання тощо) [7, с. 356].

Користуючись вищенаведеними формулами, проведемо аналіз впливу факторів на зміну обсягу наданих послуг на підприємстві, виявимо резерви та складемо висновок, заповнивши таблицю 3.7.

Таблиця 3.7

Розрахунок ефективності використання основних засобів

№	Показники	2018 р.	2019 р.	+/-
1.	Обсяг товарної продукції	55 833	55 742	-91
2.	Середньорічна вартість ОЗ	438 856	485 892	47 036
2.1	В т. ч. машини і обладнання	44 747	45 654	907
3.	Питома вага активної частини ОЗ	0,102	0,094	-0,008
4.	Фондовіддача всіх ОЗ	0,127	0,115	-0,012
5.	Фондовіддача активної частини ОЗ	1,248	1,221	-0,027
6.	Зміна обсягу продукції за рахунок:			
6.1	Питомої ваги активної частини ОЗ	-4 851		
6.2	Фондовіддачі активної частини ОЗ	-1 233		

На основі розрахованих показників із таблиці зробимо розрахунок впливу факторів способом ланцюгових підстановок.

Фондовіддача активної частини основних засобів дорівнює відношенню обсягу наданих послуг до вартості транспортних засобів.

З цього відношення можна вивести формулу:

Обсяг наданих послуг = ОЗ*питому вагу а.ч. * фондовіддачу а.ч;

Таблиця 3.8

“Розрахунок за способом ланцюгових підстановок”

№	ОЗ	ПВ	ФВ а.ч	Обс. Посл.	Відхилення
Минулий рік	438 856	0,102	1,248	55 833	
1 підстановка	485 892	0,102	1,248	61 852	6 019
2 підстановка	485 892	0,094	1,248	57 001	-4 851
Звітний рік	485 892	0,094	1,221	55 768	-1 233

Висновок: на основі проведеного факторного аналізу встановлено, що обсяг наданих послуг у звітному році зменшився на 91 грн.; за рахунок зміни вартості ОФ на 47 036 грн обсяг наданих послуг збільшився на 6 019 грн.; за рахунок зменшення питомої ваги обсяг послуг зменшився на 4 851 грн., а оскільки фондівдача активної частини зменшилась, то обсяг наданих послуг зменшився на 1 233 грн.

Також при аналізі ефективності використання основних засобів визначають рентабельність останніх, за вищенаведеною формулою, але так як досліджуване підприємство є збитковим (сума збитку склала 245 580 тис. грн), то даний аналіз неможливо провести.

3.3. Шляхи та резерви підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві

Підвищення ефективності використання основних засобів на підприємствах є дуже важливою проблемою в нашій державі у сучасних умовах розвитку економіки. В Україні розвиток ринкових відносин суттєво підвищує рівень відповідальності суб'єктів господарювання за результатами своєї діяльності. Тому актуальною проблемою є визначення ефективності використання основних засобів виробництва з урахуванням оцінки їх технічного стану, використання та виявлення резервів їх підвищення, а також виявлення

найбільш важливих чинників, які впливають на зміну рівня використання основних засобів суб'єктами господарювання [12, с. 14].

Ефективність діяльності будь-якого підприємства залежить від певних чинників. Останніми роками збільшилось значення речових факторів виробництва – основних засобів. Проблемою є їхнє збереження, переоснащення для подальшого використання на підприємстві. Збільшення обсягу виробництва відбувається завдяки ефективному використанню основних засобів. Отже, проблема ефективності постає на перший план у процесі вивчення та дослідження роботи підприємств. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку [44, с. 110].

Для оцінювання резервів підвищення ефективності основних засобів необхідно, насамперед, володіти інформацією про реальний рівень використання останніх й конкретні можливості його підвищення. Поліпшення використання ОЗ може бути забезпечене двома шляхами: інтенсивним та екстенсивним [31, с. 145].

Інтенсивний шлях характеризується підвищенням завантаження устаткування та збільшенням рівня використання їхньої потужності. Основними напрямками підвищення інтенсивного завантаження устаткування є:

- удосконалення технологій та організації виконання робіт;
- правильний вибір машин і робочого устаткування;
- упровадження сучасних технологій.

Екстенсивний шлях полягає у збільшенні тривалості роботи, скороченні втрат робочого часу, підвищенні коефіцієнта змінності. Основними шляхами поліпшення екстенсивного використання устаткування є:

- безперебійне постачання підприємствам сировини, матеріалів, палива, електроенергії;
- своєчасне усунення намічених диспропорцій у галузі й на підприємствах, усередині окремих цехів, що дасть змогу запобігти перервам у

роботі підприємства;

- усунення причин нерівномірної роботи підприємства, що призводить до невикористання устаткування в цілому, тобто до його простоїв.

Тому проведений аналіз забезпеченості і ефективного використання основних засобів підприємства дає можливість розраховувати техніко-економічні показники та визначити шляхи підвищення ефективності їхнього використання. Ефективне використання основних засобів зумовлює збільшення обсягів виробництва та отримуваних прибутків. Підвищення ефективності діяльності підприємства ґрунтується на наявності та ступені використанні його основних засобів.

Успішність управління основними засобами підприємства можна розглядати з позиції ефективності їхнього використання в господарському обороті. Через те, що основні засоби переважно експлуатуються на протязі тривалого часу, тому вони поступово втрачають свою вартість за рахунок фізичного та морального зношування.

Ефективність використання основних засобів – це результат у вигляді отриманого прибутку, що співвідноситься з витраченими ресурсами. Підвищення ефективності полягає в досягненні найбільших результатів при відповідному рівні розвитку продуктивних сил у порівнянні з витратами праці, використаними на створення суспільного продукту. Впровадження досягнень науково-технічного прогресу дає змогу підвищити рівень механізації та автоматизації виробництва, продуктивності праці працівників, сприяє економії матеріальних витрат, підвищує культуру та безпеку виробництва[5, с. 76].

Найважливішим показником підвищення рівня ефективності використання основних засобів підприємства є зростання обсягів виробленої ним продукції (виконаних робіт, наданих послуг). Значні резерви підвищення ефективності використання основних засобів містяться у збільшенні тривалості роботи машин та механізмів.

Однією з головних умов підвищення ефективності відтворювальних

процесів є оптимізація термінів експлуатації основних фондів та передусім активної їх частини відповідно до первинного технологічного призначення. При цьому як скорочення, так і подовження терміну експлуатації по-різному впливають на ефективність відтворення та використання знарядь праці.

Скорочення термінів експлуатації основних фондів, з одного боку, уможливорює прискорення їх оновлення, зменшення морального старіння, зниження ремонтно-експлуатаційних витрат, а з іншого – зумовлює зростання собівартості продукції за рахунок амортизаційних сум, потребує більших за обсягом інвестиційних ресурсів для нарощування виробничих потужностей машинобудування [40, с. 221-222].

Продовження періоду функціонування основних засобів дає змогу зменшити обсяг щорічної заміни спрацьованих засобів праці та за рахунок цього спрямовувати більше ресурсів на розширене відтворення, але при цьому знижується загальна продуктивність діючих ОЗ.

Саме тому терміни експлуатації машин і устаткування мають бути оптимальними, тобто такими, що забезпечують найменші витрати суспільної праці на їх виготовлення та використання у виробничому процесі протягом усього періоду їх функціонування.

У цілому сукупність резервів підвищення ефективності використання основних засобів можна поділити на декілька великих груп:

1. Матеріально-технічне вдосконалення засобів праці, яке включає:

- заміну морально застарілого устаткування;
- організації прискореного введення в експлуатацію придбаної нової техніки;
- забезпечення технічного обслуговування сучасних систем машин;
- широке використання лізингових операцій;
- залучення інвестиційних ресурсів вітчизняних і зарубіжних інвесторів для модернізації матеріально-технічної бази підприємства.

2. Збільшення тривалості роботи машин та обладнання, яке можна досягти

за рахунок:

- забезпечення безперебійного процесу виробництва;
- реалізація чи здача в оренду незадіяного обладнання;
- скорочення строків ремонту машин.

3. Покращення організації та управління виробництвом, а саме:

- контроль за науково-технічними розробками та використання НТП;
- підвищення автоматизації складних виробничих процесів;
- запровадження прогресивних форм організації виробництва і праці;
- застосування сучасних ефективних систем матеріального

стимулювання робітників та інженерно-технічних працівників.

Застосування на практиці цих заходів дає змогу збільшити обсяги надання послуг на підприємстві водопостачання і водовідведення, підвищити показники фондівіддачі, збільшити прибуток, а разом з ним і рентабельність виробничих фондів підприємства.

Що стосується конкретно ПП “ІФВЕТП”, то можна сказати, що в системі застосування ОЗ існує багато недоліків, незважаючи на те, що наявність основних засобів за поточний рік більша, ніж за попередні, а також аналогічна ситуація з введенням в експлуатацію, все підприємство працює в збиток, який до того ж збільшився на 22 391 грн, згідно балансу підприємства [Додаток 7].

Також можна простежити зменшення обсягу наданих послуг з водопостачання та водовідведення, внаслідок чого існує зниження фондівіддачі основних засобів на підприємстві. Слід зазначити також зменшення активної частини ОЗ, як наслідок зменшення фондівіддачі активної частини ОЗ.

Через низький рівень фінансування підприємства останній використовує застаріле обладнання, що в кінцевому результаті призводить до збільшення частки амортизаційних відрахувань.

Як наслідок можна сказати, що шляхами підвищення ефективності використання основних засобів є як інтенсивні так і екстенсивні чинники.

ВИСНОВОК

Основні засоби підприємства – необоротні матеріальні активи, які утримуються для надання послуг з водопостачання і водовідведення, очікуваний термін корисної експлуатації яких більше одного року або операційного циклу.

Для здійснення своєї діяльності підприємству необхідно мати на балансі ОЗ, значну роль яких відіграє активна частина останніх (машини та обладнання), тому що саме вони безпосередньо задіяні у наданні послуг. Саме через їхню питому вагу необхідно періодично проводити інвентаризацію, облік та аналіз їх використання.

Синтетичний облік основних засобів здійснюється на рахунку 10 “Основні засоби”, в свою чергу аналітичний – за МВО, що дозволяє уникнути крадіжок, недостач.

Проведений економічний аналіз показав, що підприємство, в порівнянні з попереднім періодом, стало більш забезпеченим основними засобами, причиною цього стало перевага поступлення ОЗ над вибуттям. Проте розраховані показники ефективності використання, показали, що фондівдача як всіх ОЗ так і активної частини – зменшилась, що в край негативно вплинуло на діяльність підприємства. Ця причина деякою мірою вплинула на кінцевий результат, тобто в кінці звітного періоду підприємство не отримало прибутку, а навпаки, в порівнянні з минулим роком збиток збільшився.

Ще однією причиною збитковості підприємства є велика питома вага амортизаційних відрахувань. Амортизація – процес поступового перенесення вартості основних засобів на продукт, що виготовляється з їх допомогою. Види та заходи з оновлення основних засобів підприємств мають свої особливості і вони тісно пов’язані зі зношеністю. Можна сказати, що заміна основних засобів на нові, більш прогресивні, призначена для відшкодування їх морального зносу, а заміна на менш зношені та підтримка їх робочого стану – для відшкодування фізичної зношеності. З огляду на це, видами відшкодування морального зносу

основних засобів є їх реконструкція, модернізація. Для відшкодування фізичного зносу досить підтримувати основні засоби в діючому стані, здійснюючи поточні та планово-запобіжні ремонти.

З огляду на вищенаведені факти, можна сказати, що підприємство потерпає від недофінансування з місцевого бюджету, тому необхідно більш ефективно провадити свою діяльність. Що стосується основних засобів, то вони потребують реконструкції та модернізації, що в свою чергу призведе до зменшення нарахування амортизації.

Оновлювати основні засоби слід із застосуванням новітніх технологій, в наслідок чого збільшиться фондівіддача. Також потрібно переглянути стратегію надання послуг з водопостачання і водовідведення, підвищити її ефективність та безперебійність, а у разі якихось форс-мажорних обставин негайному усуненню і забезпеченню подальшій діяльності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агаджанов Г. К. Економіка водопровідно-каналізаційних підприємств: [навч. посіб.] / Г. К. Агаджанов; Харківська національна академія міського господарства. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Х. : ХНАМГ, 2014. – 392с.
2. Амортизація основних засобів у фінансовому та податковому обліку: [Електронний ресурс] / М.В. Єрмолаєва, Ю.Д. Скиданенко // Полтавська державна аграрна академія. – 2015. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2010/01/70.pdf>.
3. Білуха М. Т., Микитенко Т. В. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. — К. : Українська академія оригінальних ідей, 2012. – 888 с.
4. Бойко В.М. Бізнес: словник-довідник / В.М. Бойко, П.Г. Вашків. – К.: Україна, 2015. – 565 с.
5. Борисюк І. О. Резерви підвищення ефективності використання основних засобів підприємства / І. О. Борисюк, І. І. Ткаченко // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. Серія економічні науки. – 2012. – № 33.
6. Бургонова Г.М. Відтворення основних засобів та вплив на них амортизаційних відрахувань / Бургонова Г.М // Матеріали підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу,аспірантів і здобувачів ХНАУ ім. Докучаєва. – Харків:ХНАУ, 2013. – 247с.
7. Бутинець Ф. Ф., Виговська Н. Г., Малюга Н. М., Петренко Н. І. Контроль і ревізія: Підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» вищ. навч. закладів. — 3-тє вид., доп. і перероб. — Житомир : Рута, 2013. – 543 с.
8. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. –Житомир: ЖІТІ, 2016. – 608 с.
9. Бухгалтерський облік за національними стандартами. — Т.: Економічна думка, 2013. — 236 с.

10. Бухгалтерський облік: [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / [за ред. М. Д. Корінька]. Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України – К.: ДП "Інформаційно-аналітичне агентство", 2012. – 459 с

11. Войнаренко М.П. Амортизація основних засобів: Загальні правила нарахування / Войнаренко М.П // Все про бухгалтерський облік. – 2012. - №23. – С. 6-13.

12. Валінкевич Н. В. Напрями удосконалення стратегії відтворення основних засобів підприємств / Н. В. Валінкевич, С. В. Боброва // Вісник ЖДТУ. Серія Економічні науки. – 2016. – № 2 (56). – Ч. 2. – С. 13–16

13. Венгур Н.П. Визнання основних засобів у фінансовому та податковому обліку / Н.П. Венгур // Бухгалтерія в податковому обліку. – 2013. - № 1-2.

14. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами / С. Ф. Голов, В.Н. Костюченко,-К.: Екаутінг,2013.-384 с.

15. Губачова О. Обираємо метод нарахування амортизації основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит. — 2014. — №11. — С. 42-48.

16. Гуренко Т. О. Теоретичні основи формування обліково-аналітичного забезпечення управління / Т. О. Гуренко, С. І. Дерев'янка, А. С. Липова // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси . - 2013. - Вип. 10(3). - С. 204-210

17.Давидов Г. М. Удосконалення обліку основних засобів на підприємствах водопостачання та водовідведення / Г. М. Давидов, О. О. Головченко // Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки:економіка, політологія, історія. – 2012. – № 20(172). – С. 125–132

18. Єрмакова Н. Переоцінка основних засобів: тонкощі обліку // Все про бухгалтерський облік. — 2014. — № 41. — С. 17-23.

19. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Завгородній., Г.Л. Вознюк. – К.: Знання, 2017. – 1072 с.

20. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс] : сайт Верховної

ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

21. Зюкова М. М. Питання амортизації основних засобів: бухгалтерський та податковий аспект / М. М. Зюкова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, вип. 22, ч. II. – Кіровоград: КНТУ, 2012.– С. 101-106

22. Іванчук Р. М., Бережна Т. Ф., Іванчук О. А. Ревізія і контроль: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка; Інститут економіки та бізнесу. Кафедра фінансів. — Луганськ: Альма-матер, 2014. — 60 с.

23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій № 291 від 30.11.1999 р.

24. Кірейцев Г.Г. фінанси підприємств:[Навч. посібник]/ Г.Г. Кірейцев, Н.Г. Виговська, О.М. Петрук.- Житомир: ЖТІ, 2013.-272

25. Лазаришина І. Д. Методологія та організація економічного аналізу : [монографія] / І. Д. Лазаришина. –Рівне : УДУВГП, 2015. – 112 с.

26. Ландіна Т. В. Особливості обліку відтворення основних засобів із застосуванням інформаційних технологій: управлінський аспект / Т. В. Ландіна, Р. Л. Цебень, А. Ф. Гуменюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління». – Львів : Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2012.– № 725. – С. 150–156

27. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку : [монографія] / Н. М. Малюга. – Житомир : ЖДТУ, 2014. – 548 с.

28. Маренич Т. Г. Методичні підходи до оцінки ефективності використання основних засобів [Електронний ресурс] / Т. Г. Маренич, О. А. Луценко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Вип. 127. - Харків: ХНТУСГ. - 2012.

- Режим доступу : http://www.khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_127/05.pdf.

29. Ночовна Ю. О. Напрями удосконалення обліку ремонтів основних засобів підприємств водопостачання та водовідведення ЖКГ / Теоретико-методологічні засади прискорення процесів соціально-економічного розвитку регіону : колективна монографія / За аг. ред.. П.І. Сокурєнка. // Ю. О. Ночовна, Н. І. Самбурська – Кременчук : ПП Щербатих, 2013. – 460с. – С.422-429

30. Михайлов А. М. основні засоби: визначення та класифікація/ А. М. Михайлов//Вісник СДАУ.- 2013.- Вип1(10).- С 156 – 159.

31. Мельник Е.Г. Організація внутрішнього контролю ефективного використання основних засобів / Е. Г. Мельник // Вісник ЖДТУ. – 2012. – № 4 (62). – С. 143-145

32. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс] : сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 “Основні засоби”[Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 “Запаси”[Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 “Доходи”[Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 32 “Інвестиційна нерухомість”[Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 “Витрати”[Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

38. Проскура К. П. Вплив амортизації на фінансування вітчизняних підприємств/ К. П. Проскура, Г. О. Зінов'єв, О. М. Капустян // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 6 (108). – С 144–150

39. Самбурская Н. И. Амортизационная политика как фактор развития туризма в Украине / Н. И. Самбурская // «Инновационный менеджмент и технологии в эпоху глобализации»: материалы международной научно-практической конференции.

"Innovation Management and Technology in the Era of Globalization":

materials of the international scientific-practical conference. In three volumes. Volume I - Bogmallo Beach Resort, Павлодар: Региональная Академия Менеджмента, 2014. – 341 с. – на русском, английском языках. – С. 25-32

40. Самбурська Н. І. Вплив особливостей діяльності підприємств галузі водопостачання і водовідведення на проведення аналізу основних засобів / Н. І. Самбурська // Стратегічні напрями розвитку бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту : тези доп. міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 15 берез. 2012 р.) / [відп. ред. Л. В. Нападовська та ін.] ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський національний торговельно-економічний університет [та ін.]. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – С. 221–223

41. Следь, О. М. Удосконалення системи показників оцінки оновлення основних засобів виробництва [Текст] / О. М. Следь // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2013. – Том 14. – № 3. – С. 203-210. – ISSN 1993-0259.

42. Скирпан О.П., Палюх М.С. Фінансовий облік: Навчальний посібник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 407 с.

43. Стратійчук В.М., Богацька Н.М. Основні засоби та аналіз їх ефективності в бізнес-процесах підприємства [Текст] / В. М. Стратійчук, Н. М. Богацька // Науковий журнал «Молодий вчений». Видавництво: ТОВ

«Видавничий дім «Гельветика», 2013 – № 2 (02) грудень, - С. 39-42

44. Темчишина Ю. Л. Актуальні аспекти обліку і аналізу витрат на відтворення основних засобів підприємств харчової промисловості / Ю. Л. Темчишина // Наук. пр. Нац. ун-ту харч. технологій. - 2011. - № 40. - С. 145-149

45. Уманець Т. В. Формування стратегій розвитку регіонів: методологічні проблеми / Т. В. Уманець, Л. С. Шаталова // Сталий розвиток економіки. – 2012. – № 3(13) – С. 109-114

46. Яцик А.В. Водне господарство в Україні / А.В. Яцик, В.М. Хорєв. – К.: Генеза, 2014. – 456 с.

Додаток

Назва стандарту	Об'єкт регулювання	Пояснення
НП(с)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”	Мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.	Розкриває склад та елементи фінансової звітності. Наводить якісні характеристики фінансової звітності та принципи її підготовки та регулює розкриття інформації у фінансовій звітності.
П(С)БО 14 “Оренда”	Методологічні засади формування інформації в бухгалтерському обліку про оренду необоротних активів та розкриття її у фінансовій звітності	Вирізняє фінансову та операційну оренду, і відповідним чином надає інформацію про ведення обліку оренди як в орендаря, так і в орендодавця, про продаж активу з укладанням угоди про його одержання продавцем в оренду і розкриття інформації про оренду в примітках до фінансової звітності.
П(С)БО 27 “Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність”	Методологічні засади формування інформації в бухгалтерському обліку про необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу	Визначає критерії визнання та оцінки необоротних активів, утримуваних для продажу, визнання та оцінку припиненої діяльності, та вказує інформацію, що наводиться в примітках до фінансової звітності про активи та групи вибуття, утримувані для продажу, а також припинену діяльність.
П(С)БО 28 “Зменшення корисності активів”	Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зменшення корисності активів та її розкриття у фінансовій звітності	Визначає критерії визнання та оцінки зменшення корисності активів, надає інформацію про облік відновлення корисності активу, зменшення та відновлення корисності групи активів, яка генерує грошові потоки та її розкриття у примітках до фінансової звітності.
П(С)БО 32 “Інвестиційна нерухомість”	Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про інвестиційну нерухомість	Визначає критерії визнання та оцінки інвестиційної нерухомості, умови переведення нерухомості до інвестиційної нерухомості та виведення зі складу інвестиційної нерухомості, вибуття інвестиційної нерухомості, та відображення таких операцій у примітках до фінансової звітності.

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

від «04» квітня 2016р.

№109/6-1/3

**Про внесення змін до наказу
«Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику КП «ІФВЕТП»
за №296/05-7 від 30.11.2007р.**

З метою забезпечення достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства, на виконання Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року №996-XIV зі змінами та доповненнями.

НАКАЗУЮ:

1. Пункт 2.4.2 наказу №296/05-7 від 30.11.2007р. доповнити наступним:

Призначити постійно діючу комісію для списання товарно-матеріальних цінностей, основних засобів, нематеріальних активів та МШП в складі:

голова комісії: головний інженер	– Ткачук М.А.;
члени комісії: заст. гол. бух.	– Швагла О.М.
начальник ВТВ	– Бабич В.М.
головний енергетик	– Панченко Г.В.
нач. адм.-госп. упр.	– Федорів І.В.
фінансовий директор	– Сумарук О.Л.

Обов'язки та положення комісії залишається у відповідності до наказу №201/05-7 від 13.10.2009р.

2. Матеріально-відповідальні особи готують і подають акти на списання затвердженого зразка комісії, яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником підприємства та здаються в бухгалтерію до 10 числа наступного місяця за звітним.

3. Контроль за виконання даного наказу покласти на фінансового директора Сумарука О.Л.

Генеральний директор

М.Сасвич

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

від «06» 06 2016р.

№ 198/6-1/3А

**Про внесення змін до наказу
«Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику КП «ІФВЕТП»
за №296/05-7 від 30.11.2007р.**

З метою забезпечення достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства, на виконання Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року №996-XIV зі змінами та доповненнями.

НАКАЗУЮ:

1. Пункт 2.4.2 наказу №296/05-7 від 30.11.2007р. доповнити наступним:

Призначити постійно діючу комісію на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів в складі:

голова комісії:	головний інженер	– Ткачук М.А.;
члени комісії:	фінансовий директор	– Сумарук О.Л.
	головний бухгалтер	– Швагла О.М.
	головний енергетик	– Панченко Г.В.
	начальник ВТВ	– Бабич В.М.
	нач. адм.-госп. упр.	– Федорів І.В.

Обов'язки та положення комісії залишається у відповідності до наказу №201/05-7 від 13.10.2009р.

2. Матеріально-відповідальні особи готують і подають акти на списання затвердженого зразка комісії, яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником підприємства та здаються в бухгалтерію до 10 числа наступного місяця за звітним.

3. Контроль за виконання даного наказу покласти на фінансового директора Сумарука О.Л.

Генеральний директор

М.Саєвич

КП «Івано-Франківськводокотехпром»**НАКАЗ**від «05» 04 2018 р.№ 75-01/228

**Про внесення змін до наказу
«Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику КП «ІФВЕТП»
за №296/05-7 від 30.11.2007р.**

З метою забезпечення достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства, на виконання Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року №996-XIV зі змінами та доповненнями.

НАКАЗУЮ:

1. Пункт 2.4.2 наказу №296/05-7 від 30.11.2007р. доповнити наступним:

Призначити постійно діючу комісію на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів в складі:

голова комісії:	головний інженер (або особа, яка його заміщує)
члени комісії:	фінансовий директор (або особа, яка його заміщує)
	головний бухгалтер (або особа, яка його заміщує)
	начальник виробничо-технічного управління -
	начальник виробничо-технічного відділу (або особа, яка його заміщує)

Обов'язки та положення комісії залишається у відповідності до наказу №201/05-7 від 13.10.2009р.

2. Матеріально-відповідальні особи готують і подають акти на списання затвердженого зразка комісії, яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником підприємства та здаються в бухгалтерію до 10 числа наступного місяця за звітним.

3. Контроль за виконання даного наказу покласти на фінансового директора (або на особу, яка його заміщує).

Генеральний директор**Р.М. Кімачук**

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

від « 04 » 10 2014 р.

№ 442 / 1 - 1 / 1

**Про внесення змін до наказу
«Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику КП «ІФВЕТП»
за №296/05-7 від 30.11.2007р.**

З метою забезпечення достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства, на виконання Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року №996-XIV зі змінами та доповненнями.

НАКАЗУЮ:

1. Пункт 2.4.2 наказу №296/05-7 від 30.11.2007р. доповнити наступним:

Призначити постійно діючу комісію на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів в складі:

голова комісії: головний інженер (або особа, яка його заміщує)
члени комісії: фінансовий директор (або особа, яка його заміщує)
голова бухгалтер (або особа, яка його заміщує)
голова енергетик (або особа, яка його заміщує)
начальник управління експлуатації мереж №2 (або особа, яка його заміщує)
начальник адміністративно-господарського управління (або особа, яка його заміщує)
начальник ВТВ (або особа, яка його заміщує)

Обов'язки та положення комісії залишається у відповідності до наказу №201/05-7 від 13.10.2009р.

2. Матеріально-відповідальні особи готують і подають акти на списання затвердженого зразка комісії, яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником підприємства та здаються в бухгалтерію до 10 числа наступного місяця за звітним.

3. Контроль за виконання даного наказу покласти на фінансового директора (або на особу, яка його заміщує).

Генеральний директор

Р.М. Кімачук

Комунальне підприємство
КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

Від «30» 11 2007р.

№ 296 / 05-7

Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику
КП «Івано-Франківськводокотехпром»

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV, із змінами (далі - Закон), що діє з 01.01.2000 р. і, в якому визначені організаційно-правові засади регулювання та організації ведення бухгалтерської та складання фінансової звітності у відповідності із діючими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі - П(С)БО), підприємствам надано право самостійно визначати свою облікову політику.

НАКАЗУЮ:

1. Загальні положення

1.1 Облікова політика відповідно до П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» це сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством з метою складання та подання фінансової звітності.

Облікова політика підприємства розроблена на підставі Закону і національних П(С)БО, затверджених наказами Міністерства фінансів України. Вона є елементом системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку фінансової звітності і формується з тим, щоб фінансові звіти повністю відповідали всім нормативно-правовим вимогам.

Погоджено виконавчим комітетом

Івано-Франківської міської ради

М.Б.Сасевич

Комунальне підприємство

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

Від «30» 11 2007 р.

№ 296 / 05 - 7

Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-ХІУ, із змінами (далі - Закону), що діє з 01.01.2000 р. і, в якому визначені організаційно-правові засади регулювання та організації ведення бухгалтерської та складання фінансової звітності у відповідності із діючими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі – П(С)БО), підприємствам надано право самостійно визначати свою облікову політику.

НАКАЗУЮ:

1. Загальні положення

1.1 Облікова політика відповідно до П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» це сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством з метою складання та подання фінансової звітності.

Облікова політика підприємства розроблена на підставі Закону і національних П(С)БО, затверджених наказами Міністерства фінансів України. Вона є елементом системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності і формується з тим, щоб фінансові звіти повністю відповідали всім нормативно-правовим вимогам.

КП "Івано-Франківськводокотехпром"

НАКАЗ

Від "13" "09" 2012р.

№ 213/05-7

Про внесення змін до наказу

„Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику КП «ІФВЕТП»

за № 296/05-7 від 30.11.2007р

З метою забезпечення достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства, на виконання Закону України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 року № 996-XIV зі змінами і поправками, керуючись п. 6.9 Положення про управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради, з метою підтвердження правильності та достовірності відображення даних звітності

НАКАЗУЮ:

1. Пункт 2.4.2 наказу № 296/05-7 доповнити слідуючим :

призначити постійно діючу комісію для списання товаро-матеріальних цінностей , основних засобів , нематеріальних активів та МШП в складі

голова комісії: головний інженер – Бабич В.М.;

члени комісії: головний бухгалтер - Сокирко В.А.

начальник ВТВ – Палімон І.В.

головний енергетик - Довганюк Р.В.

заст. директора з загальних питань – Віконський Ф.М.

начальник відділу МТП – Даниловський В.Л.

Обов'язки та повноваження комісії залишаються у відповідності до наказу № 201/05-7 від 13.10.2009р.

2. Матеріально-відповідальні особи готують і подають акти на списання затвердженого зразка комісії , яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником підприємства або фінансовим директором та здаються в бухгалтерію до 10 числа слідуючого місяця за звітним.

3. Контроль за виконанням даного наказу покласти на головного бухгалтера Сокирко В.А.

Генеральний директор

О.В. Чеповий

КП "Івано-Франківськводокотехпром"

Наказ

від "16" "12" 2013р.

№ 309/05-7

Про внесення змін до наказу
„Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику КП ІФВЕТП”
за № 296/05-7 від 30.11.2007р.

З метою дотримання вимог, встановлених розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг «Про встановлення вимог Комунальному підприємству «Івано-Франківськводокотехпром» щодо провадження інших, крім ліцензованих, видів діяльності» №126 від 04.10.2013 р.

НАКАЗУЮ:

1. Вести бухгалтерський облік інших, крім ліцензованих, видів діяльності окремо від обліку господарської діяльності, що належить до сфери природних монополій.
2. Структурним підрозділам, які займаються іншими, крім ліцензованих, видами діяльності, здавати звітність в бухгалтерію у відповідності до вимог Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг.
3. Начальнику планово-економічному відділу Брустурняку М.Я. та головному бухгалтеру Сокирко В. А. розробити порядок формування та здачі звітності структурними підрозділами по інших видах діяльності.
4. Контроль за виконанням даного наказу покласти на головного бухгалтера Сокирко В.А.

Генеральний директор

Саєвич М.Б.

КП "Івано-Франківськводоекотехпром"

НАКАЗ

Від "26" "06" 2014р.

№ 152/4-4/451

Про внесення змін до наказу
„Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику КП ІФВЕТП”
за № 296/05-7 від 30.11.2007р.

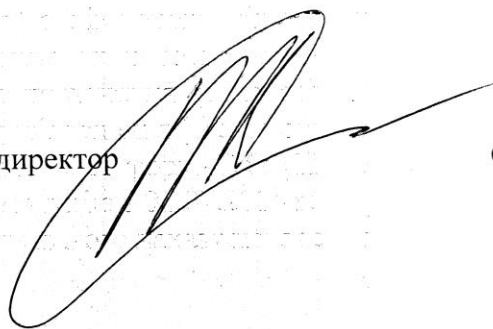
2015

На виконання пункту 2.2 Ліцензійних умов в частині ведення бухгалтерського обліку господарської діяльності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку

наказую :

1. Пункт 2.17 наказу № 296/05-7 доповнити наступним :
„Вести бухгалтерський облік доходів від основної діяльності шляхом виділення пріоритетних звітних господарських сегментів окремо з централізованого водопостачання (балансовий рахунок 7036) та централізованого водовідведення (балансовий рахунок 7037). Такі доходи відображаються у рядку 2000 форми 2 без ПДВ.
2. Зміни до наказу вступать в дію з 01.07.2014 р.
3. Контроль за виконанням даного наказу покласти на головного бухгалтера Сокирко В.А.

Генеральний директор

Сасвич М.Б.

КП "ІВАНО-ФРАНКІВСЬКВОДОЕКОТЕХПРОМ"

НАКАЗ

"09" 02 2017 р.

№ 73/1-1/1

м. Івано-Франківськ

«Про внесення змін до додатку №1
до наказу №199/05-7 від 21.08.2012 року»

НАКАЗУЮ:

Затвердити новий склад комісії з розгляду питань скорочення дебіторської та кредиторської заборгованості КП "Івано-Франківськводоекотехпром"

Голова комісії:

фінансовий директор – Сумарук О.Л.

Члени комісії:

головний бухгалтер – Швагла О.М.

начальник управління обліку та реалізації послуг – Перестюк О.М.

начальник відділу матеріально-технічного постачання – Даниловський В.Л.

Секретар комісії:

юрисконсульт першої категорії – Присяжнюк Л.М.

2. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Генеральний директор

М.Б. Саєвич

КП "ІВАНО-ФРАНКІВСЬКВОДОЕКОТЕХПРОМ"

НАКАЗ

"09" 08 2017 р.

№ 73/1-1/1

м. Івано-Франківськ

«Про внесення змін до додатку №1
до наказу №199/05-7 від 21.08.2012 року»

НАКАЗУЮ:

Затвердити новий склад комісії з розгляду питань скорочення дебіторської та кредиторської заборгованості КП "Івано-Франківськводоекотехпром"

Голова комісії:

фінансовий директор – Сумарук О.Л.

Члени комісії:

головний бухгалтер – Швагла О.М.

начальник управління обліку та реалізації послуг – Перестюк О.М.

начальник відділу матеріально-технічного постачання – Даниловський В.Л.

Секретар комісії:

юрисконсульт першої категорії – Присяжнюк Л.М.

2. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Генеральний директор

М.Б. Саєвич

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

від «28» 10 2016р.№ 396/6-1/3

Про внесення змін до наказу
КП «ІФВЕТП» за №198/6-1/3А від 06.06.2016р.

З метою забезпечення виконання функцій та обов'язків постійно діючої комісії на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів та посилення виконавської дисципліни

НАКАЗУЮ:

Внести зміни до наказу КП «ІФВЕТП» за №198/6-1/3А від 06.06.2016р., а саме:

Доповнити наказ - п. 2.1. у разі коли член комісії не виконує обов'язки які покладені на нього та/або який систематично (більше двох разів) не відвідує засідання комісії, Комісія розглядає питання щодо виключення зазначеного члена зі свого складу. У випадку прийняття рішення щодо виключення члена комісії (більшістю голосів від загальної кількості присутніх на засіданні членів) Комісія направляє генеральному директору підприємства подання для зміни складу комісії.

1. З наказом ознайомити членів комісії.

2. Контроль за виконання даного наказу покласти на фінансового директора Сумарука О.Л.

Генеральний директор

М. Сасвич

12/1X

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

від «02» 08 2016р.

№ 300/6-1/3

**Про внесення змін до наказу
КП «ІФВЕТП» за №198/6-1/3А від 06.06.2016р.**

З метою забезпечення виконання функцій та обов'язків постійно діючої комісії на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни у складі постійно діючої комісії на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, а саме:

- включити до складу членів комісії - начальника управління експлуатації мереж Авраменка В.В.

2. З наказом ознайомити членів комісії.

3. Контроль за виконання даного наказу покласти на фінансового директора Сумарука О.І.

Генеральний директор

М. Сасвич

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

від «25» 07 201_р.

№ 247/6-1/3

**Про внесення змін до наказу
КП «ІФВЕТП» за №198/6-1/3А від 06.06.2016р.**

З метою забезпечення виконання функцій та обов'язків постійно діючої комісії на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни у складі постійно діючої комісії на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів на період відпусток:
 - На час перебування голови комісії - головного інженера - Ткачука М.А. у відпустці (з 04.07.2016 по 22.08.2016) призначити головою комісії в.о. головного інженера, головного технолога - начальника виробничого управління Вабіщевича М.С.;
 - На час перебування члена комісії - начальника ВТВ Бабича В.М. у відпустці (з 04.07.2016 по 04.08.2016) призначити членом комісії в.о. начальника ВТВ, провідного інженера Травкіну Д.В.
2. З наказом ознайомити членів комісії.
3. Контроль за виконання даного наказу покласти на фінансового директора Сумарука О.Л.

Генеральний директор

М. Сасвич

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

Від 29. 11. 2011р

№ 297/05-7

Про внесення змін до наказу

“Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику
КП ІФВЕТП” за № 296/05-7 від 30.11.2007р.

З метою забезпечення достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства, на виконання Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні від 16.07.1999р. №996-XIV зі змінами і поправками, керуючись п.6.9, Положенням про управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради, з метою підтвердження правильності та достовірності відображення даних звітності”.

Наказую:

1. Пункт 2.4.2 наказу №296/05-7 доповнити слідуючим:
призначити постійно діючу інвентаризаційну комісію в складі:
голова комісії- фінансовий директор - Данів Л.З.;
члена комісії- комерційний директор – Осколіп М.І.,
головний бухгалтер – Сокирко В.А.;
головний інженер – Ткачук М.А.;
директор з юридичних питань – Шевчук В.М.

Обов'язки та повноваження комісії залишаються у відповідності до наказу №201/05-7 від 13.10.2009р.

2. Для проведення інвентаризації грошових коштів в касі призначити постійно діючу комісію в складі:

голова комісії: головний бухгалтер – Сокирко В.А.

члени комісії: бухгалтер 1 кат. - Шейка Д.П.

економіст-професіонал – Климців Г.П.

Інвентаризацію грошових коштів в касі проводити один раз в три місяці.

3. Для списання товарно-матеріальних цінностей, основних засобів, нематеріальних активів та МШП створити комісії по службах:

підрозділи служби комерційного директора

голова комісії – начальник виробничого відділу Палімон І.В.;

члени комісії – начальник управління іншої діяльності Досин І.С.;

заступник головного бухгалтера Андрусишин О.Д.;

головний енергетик Шеремета В.Р.

підрозділи служби головного інженера

голова комісії – начальник техвідділу Бабич В.М.;

члени комісії – заст. ген. директора по експл. мереж Авраменко В.В.;

засупник головного бухгалтера Андрусишин О.Д.;

головний енергетик Шеремета В.Р.

підрозділи служби начальника управління МТП

голова комісії – начальник управління МТП Даниловський В.Л.

члени комісії – головний бухгалтер Сокирко В.А.

заступник ген. директора по заг. питаннях Віконський Ф.М

головний енергетик Шеремета В.Р.

Матеріально-відповідальні особи готують і подають акти на списання за твердженого зразка комісії, яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником підприємства або фінансовим директором та здаються в бухгалтерію до 10 числа слідуючого місяця за звітним.

4. Контроль за виконанням даного наказу покласти на фінансового директора Данів Л.З.

В.о.генерального директора

В.Марич

1.2. Облікова політика забезпечує розкриття найважливіших положень, які застосовуються при веденні бухгалтерського обліку та складанні і поданні фінансових звітів підприємства: балансу (форма №1), звіту про фінансові результати (форма №2), звіту про рух грошових коштів (форма №3), звіту про власний капітал (форма №4) та приміток до фінансових звітів. Примітки до фінансових звітів підприємства як сукупність показників і пояснень, забезпечують деталізацію, обґрунтованість статей фінансових звітів і іншої інформації, необхідної користувачам фінансової звітності для прийняття відповідних рішень. При веденні бухгалтерського обліку та складанні фінансових звітів забезпечувати їх якісні характеристики: зрозумілість, доречність, достовірність, зіставність інформації.

1.3. Положення облікової політики є обов'язковими для врахування при веденні бухгалтерського обліку та складанні фінансової звітності звичайної діяльності підприємства.

До **основної операційної діяльності** підприємства відноситься виробництво і реалізація наступних видів послуг, робіт (продукції): послуг з водопостачання; послуг з водовідведення;

До **іншої операційної діяльності** підприємства, включаючи підсобно-допоміжну, відносяться: операційна оренда активів;

надання послуг по прийому приладів обліку;

реалізація інших оборотних активів;

видача технічних умов;

створення резервів сумнівних боргів та списання заборгованості;

реалізація та переоцінка запасів;

отримання і сплата пені, штрафів, неустойок та інших економічних санкцій;

реалізація електроенергії; плата населення за інші послуги.

1.4. До **іншої звичайної діяльності** відносяться **інвестиційна та фінансова діяльність**:

- **Інвестиційна діяльність:**

реалізація необоротних активів (основних засобів, інших необоротних матеріальних активів);

операції з безкоштовно отриманими активами тощо;

надходження прибутку від фінансової оренди;

операції з фінансовими інвестиціями.

- **Фінансова діяльність:**

отримання і погашення кредитів;

сплата за користування позиками;

1.5. Запровадити з 12 січня 2005 р. і здійснювати облік господарських операцій у відповідності до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та виконувати вимоги Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, що затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. Робочий План рахунків приведений в *додатку 2*. Нові рахунки (субрахунки другого, третього порядку) до робочого Плану рахунків підприємства вносять вводитися по мірі виникнення такої потреби.

2. Принципи, оцінки та методи обліку активів, зобов'язань, капіталу, доходів і витрат підприємств.

2.1. Бухгалтерський облік та складання фінансових звітів здійснювати відповідно до вимог статті 4 Закону безперервно з дотриманням таких принципів:

автономності, безперервності діяльності;

іодичності (звітний період - календарний рік, проміжний звітний період - місяць, квартал і місяць складається наростаючим) підсумком з початку звітного року);

нарахування та відповідності доходів і витрат;

об'єктивності та історичної (фактичної) собівартості;

2.2. Підприємством застосовуються оцінки і методи ведення обліку та подання облікової інформації в фінансових звітах, які передбачені П(С)БО та найбільше адаптовані до діяльності підприємства.

Згідно П(С)БО 1 ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів (крім Звіту про рух грошових коштів) проводити за принципом нарахування та відповідності доходів і витрат, тобто для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів.

При цьому доходи і витрати відображати в обліку і звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження або сплати грошових коштів.

2.3. При складанні фінансових звітів визначити межу суттєвості, яка дорівнює 100 гривень.

2.4. Основними засобами згідно з п.4 П(С)БО 7 визнавати матеріальні активи підприємства, які утримуються з метою використання у процесі виробництва або надання послуг чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання яких **більше одного року**. Основні засоби обліковувати на рахунку 10 і його субрахунках (додаток 3).

2.4.1. До малоцінних необоротних активів відносити об'єкти основних засобів вартістю менше 1000 грн., та обліковувати їх на рахунку 11.

2.4.2. Підприємство для визнання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів, визначення терміну їх корисного використання, ліквідаційної вартості (поставити цю функцію за обов'язок служби головного механіка. За необхідності консультуватися з виробничо-технічним і плановим відділами підприємства), вибору методу нарахування амортизації при їх придбанні та експлуатації, встановлення показників нормальної потужності, значення єдиних методологічних засад облікової політики необоротних активів і застосування методів оцінки та нарахування зносу створює виробничо-технічну експертну комісію (ВТЕК) у складі:

1. Голова комісії - заступник з питань фінансів та економіки ; .

2. Члени комісії:

- начальник виробничо-технічного відділу;-
- головний бухгалтер;:
- головний енергетик;
- голова профспілкового комітету;

При визначенні терміну корисного використання об'єкту основних засобів слід враховувати:

- а) очікуване використання об'єкту з врахуванням його потужності або продуктивності;
- б) фізичний та моральний знос, який може бути;
- в) правові або подібні обмеження відносно терміну використання об'єктів;
- г) інші фактори.

Ліквідаційну вартість необоротних матеріальних та нематеріальних активів не нараховувати і для цілей амортизації враховувати її **нульове** значення. Затвердити класифікацію основних засобів підприємства для цілей бухгалтерського обліку (додаток 3). Об'єктом аналітичного обліку основних засобів і інших необоротних матеріальних активів являється окремий інвентарний об'єкт.

2.4.4. Підприємство використовує для первинного обліку основних засобів форми первинного обліку основних засобів (додаток 4).

2.4.5. Надходження основних засобів на підприємство здійснюється шляхом

Матеріально-підзвітна особа готує і подає акти на списання затвердженого зразку (додаток 4) до ВТЕК, яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником або головним інженером підприємства. Такий акт складається у 4-х примірниках:

1 -й - до бухгалтерії; 2-й -

матеріально-підзвітній

особі; 3-й - Фонду

державного майна ;

4-й - у податкову інспекцію разом з письмом на дозвіл на списання ОЗ (у випадку, коли майно підприємства знаходиться у податковій заставі).

Коли отримано письмовий дозвіл від податкового органу підприємство має право проводити послідовні операції по списанню ОЗ.

Всі витрати по списанню ОЗ, а також вартість матеріальних цінностей, які поступили від зносу та розбори об'єктів ОЗ відображаються у розділі "Розрахунок списання об'єкту" форм ОЗ-3,ОЗ-4.

I Акт на списання - підстава для проведення відображення у бухгалтерському та податковому обліку операцій по списанню ОЗ.

2.4.9. Об'єкт ОЗ, отриманий в операційну оренду відображається орендаром на за балансовому рахунку обліку орендованих основних засобів по вартості, яка визначена у договорі оренди.

Об'єкт ОЗ, отриманий у фінансову оренду відображається за первісною вартістю, яка визначається на початок строку оренди по найменшій із оцінок: справедливій вартості активу або справжньої суми мінімальних орендних платежів.

Витрати орендаря на поліпшення об'єкта операційної оренди визнаються ним як кап. інвестиції і відображаються орендаром по дебету рахунку 152 "Кап. інвестиції" . такі витрати зараховуються до складу основних засобів як первісна вартість нового об'єкту, підгрупа - інші необоротні матеріальні активи (ШМА).

2.5. Нематеріальні активи згідно п. 11-18 П(С)БО 8 зараховувати на баланс за первісною вартістю. При придбанні (створенні) нематеріального активу наказом керівника підприємства визначати строк його корисного використання.

Амортизацію (знос) нематеріальних активів здійснювати прямолінійним методом, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період часу використання нематеріального активу. Бухгалтерський облік нематеріальних активів вести на 12 рахунку за групами згідно П(С)БО 8 та робочого Плану рахунків підприємства.

2.6. Придбані (отримані) **запаси** на баланс підприємства зараховувати згідно п.8-15 П(С)БО 9 за первісною вартістю, виготовлені власними силами запаси відображати в балансі згідно п.11-16 П(С)БО 16 по виробничій собівартості.

2.6.1. Не включаються до первісної вартості запасів, а належать до витрат того періоду, в якому вони були здійснені (встановлені):

понаднормативні втрати і нестачі запасів;

проценти за користування позиками;

витрати на збут;

інші витрати, які не пов'язані з придбанням запасів.

2.6.2. Організувати аналітичний облік руху товарно-матеріальних цінностей

2

активи, які використовуються у процесі надання послуг або виконання робіт, для здійснення адміністративних, комерційних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року, вартісні ознаки яких встановлено підприємством самостійно в сумі, що не може бути меншою 1000 грн.

Амортизацію інших необоротних матеріальних активів нараховувати в розмірі 100 % в першому місяці використання.

2.4.5. Переоцінку основних засобів проводити, якщо їх залишкова вартість значно більше, (ніж на 15%) відрізняється від справедливої вартості на дату балансу, згідно рішенням ВТЕК по підсумкам року.

2.4.6. Основні засоби та інші необоротні матеріальні активи зараховувати на баланс підприємства через рахунок 15 "Капітальні інвестиції" за первісною вартістю у сумі фактичних витрат на їх придбання, (створення, будівництво, монтаж, налагодження, доставку) згідно з вимогами п. 7-15 П(С)БО 7.

2.4.7. Ремонти основних засобів, що здійснюються для підтримання об'єктів в робочому стані та одержання первісне визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання відображати як витрати періоду і обліковувати на рахунках витрат діяльності в повному обсязі. В податковому обліку включати до валових витрат в межах 10% згідно статті

8 або згідно п.22.4 статті 22 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств".

Підприємство використовує рахунок 23 "Основне виробництво" для накопичення витрат на поточні ремонти на окремих його субрахунках: 231 - водопостачання, 232 - водовідведення, зобов'язковим списанням цих витрат на рахунок 904- «собівартість виробництва» (в кінці звітного періоду).

Суми витрат, пов'язані з поліпшенням об'єктів основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводять до збільшення майбутніх економічних вигод відносити на рахунок 15 "Капітальні інвестиції" з подальшим збільшенням первісної вартості основних засобів після вводу в експлуатацію на підставі актів ВТЕК (додаток 4).

2.4.8. Об'єкт ОЗ вилучається з активів (з балансу) у випадку його вибуття у разі:

- продажу;
- безоплатної передачі.

якщо він не відповідає критеріям признання активом.

Фінансовий результат від вибуття ОЗ визначається зменшенням доходу від вибуття ОЗ на суму їх залишкової вартості, непрямих податків і витрат, пов'язаних з вибуттям ОЗ, і відображається у складі *інших доходів і витрат* форми № 2 "Звіт про фінансові результати відповідно у рядках 130 - "Інші доходи" та 160 - "Інші витрати".

Для вилучення з балансу ОЗ в зв'язку з їх непридатністю до подальшого використання підприємство керується типовою інструкцією, затвердженою наказом Держ. казначейства України та Міністерства економіки України від 14.08.2001 р. № 147/181 (додаток 5), та згідно до П (С) БО 7 "Основні засоби" (п.33-

- безоплатного отримання;
- внесків до статутного капіталу;
- обміну на подібні або неподібні активи;
- придбання за грошові кошти;
- придбання або створення за кошти цільового фінансування;

На баланс підприємства ОЗ зараховуються за їх первісною вартістю, порядок формування якої залежить від варіанту надходження таких засобів.

При переведенні оборотних активів (товарів, готової продукції, тощо) до основних засобів первісна вартість ОЗ дорівнює собівартості цих активів, яка визначається відповідно до ПБО 9 «Запаси» і 16 «Витрати» (п.11 ПБО 7).

Безоплатно отримані основні засоби зараховуються на баланс підприємства на рахунок 424 «Безоплатно одержані необоротні активи». Це стосується і основних засобів, отриманих по рішення уповноваженого органу, органу місцевого самоврядування, якщо в документах (рішеннях, наказах Фонду держ. майна) не зазначено, що ОЗ передані як внесок до статутного капіталу.

У разі передачі ОЗ до статутного капіталу зарахування об'єктів ОЗ відображається збільшенням статутного капіталу. (Такий методологічний підхід дозволяється п.37 П(С) БО 2 «Баланс», якщо для підприємства не передбачена фіксована сума статутного капіталу). Підставою для обліку у цьому випадку повинні бути правильно здійснені організаційно юридичні процедури передачі місцевими органами самоврядування таких внесків та їх правильне документальне оформлення.

Введення - ОЗ в експлуатацію здійснюється на підставі вимог матеріально-підзвітної особи, затвердженої керівником підприємства або головним інженером, з оформленням акту (типова ф.ОЗ-1) (додаток 4).

1 2.4.6. ~~Нарахування~~ Нарахування амортизації основних засобів в бухгалтерському обліку здійснювати методом, передбаченим податковим законодавством по нормах, приведених в *додатку*¹. Суму нарахованої амортизації відображати збільшенням суми витрат підприємства і зносу основних засобів.

Амортизація для віднесення на собівартість виробництва по ОЗ, отриманим по рішення органів самоврядування нараховується, якщо вони одержані до статутного фонду підприємства.

Одночасно на суму нарахованої амортизації об'єктів зовнішнього благоустрою та житлових будинків, що перебувають на балансі комунального підприємства збільшуються доходи цих підприємств і організацій із зменшенням додаткового капіталу, а при його недостатності статутного капіталу (п.30 П(С)БО 7).

Нарахування амортизаційних відрахувань по основних засобах для потреб податкового обліку здійснювати за нормами та методами, передбаченими діючим податковим законодавством (стаття 8 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 22.05.97 р. №283/97-ВР, зі змінами та доповненнями). Класифікація груп основних фондів для нарахування амортизації наведена у *додатку* 5.

Не нараховується амортизація у податковому обліку на основні засоби: невиробничого призначення; безоплатно отримані; основні фонди, які не експлуатуються; отримані, як цільове фінансування.

2.4.4. Іншими необоротними матеріальними активами (ШМА) визнавати

2.6.3. Вартість придбаних запасів формувати, враховуючі витрати на доставку і другі витрати без окремого ведення обліку ТЗВ (товарно-заготівельних витрат).

2.6.4. При відпуску запасів у виробництво, продажу та іншому вибутті оцінку їх здійснювати за методом середньозваженої собівартості цих запасів.

2.6.5. ВТЕК самостійно приймає рішення щодо визнання запасів, які не принесуть в майбутньому економічної вигоди (неліквідних) та списання їх в бухгалтерському обліку. Запаси знецінені, що визнаються неліквідами, списувати в бухгалтерському обліку на субрахунок "Втрати від знецінення запасів" рахунку "Інші витрати операційної діяльності" згідно з актом ВТЕК, затвердженим керівником або головним інженером підприємства.

2.6.6. Запаси на дату балансу відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за первісною вартістю.

2.6.7. Облік придбання паливо-мастильних матеріалів здійснюється аналогічно обліку придбання запасів (на центральний склад з подальшою передачею згідно вимоги робітнику АЗС у матеріальну відповідальність). Робітник АЗС передає водіям транспортних засобів ІІІ ІМ згідно заправочної відомості. У шляховому листі розписується м/в робітник АЗС за паливо-мастильні матеріали, диспетчер, механік а/гаража, які несуть відповідальність за достовірність даних по використанню НІМ і за ведення шляхових листів. На підставі даних шляхових листів диспетчер складає звіт (акт) про використання НІМ, який є для бухгалтера підставою на списання НІМ з балансу по відповідним рахункам витрат. Звіт підписують: начальник автотранспортної служби, відповідальний диспетчер, заправник АЗС, механік автотранспортної служби і затверджується керівником або головним інженером підприємства.

2.6.8. Малоцінні та швидкозношувані предмети (МШП) є одним із видів запасів. До їх складу належать предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу (п.6 П(С) БО 9)

У бухгалтерському обліку основним критерієм для віднесення предметів до складу МШП служить термін їх використання. Вартісної ознаки для віднесення предметів до МШП не існує.

2.6.9. Оцінка МШП, як і всіх запасів при їх отриманні, здійснюється за первісною вартістю, яка складається з фактичних витрат (п.8,9 П(С) БО 9).

Для оформлення надходження МШП є форма М -4 «Прибутковий ордер», затверджена наказом № 193. Підставою для оформлення операцій надходження МШП служать документи. Ще виписуються поставачальником (рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, форма М-11, форма №20).

МШП обліковуються на рахунку 22 за номінальними номерами

При передачі в експлуатацію малоцінних та швидкозношуваних предметів, що обліковуються на рахунку 221, їх вартість виключається зі складу активів списується з балансу

на рахунки обліку витрат. Така передача здійснюється на підставі вимог, затверджених керівником або головним інженером підприємства.

З метою забезпечення збереження МШП відповідальними особами, організувати оперативний кількісний облік таких предметів за місцями експлуатації і відповідальними (підзвітними) особами протягом строку їх фактичного використання. З оперативного обліку малоцінні та швидкозношувані предмети, які вийшли з ладу, списуються відповідно до актів, складених комісією та затверджених керівником підприємства. З цією метою створити на підприємстві та затвердити склад комісії по списанню МШП (додаток 6).

2.7. Дебіторську заборгованість визнавати активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод та її можливо достовірно визначити.

Бухгалтерський облік поточної дебіторської заборгованості за роботи, послуги, продукцію, товари вести за первісною вартістю окремо по кожному дебітору, а також за класифікаційними групами.

Класифікація дебіторської заборгованості здійснюється групуванням дебіторської заборгованості за строками її непогашення в наступному порядку:

- 1 група - з 1 по 30 день з дати виникнення;
- 2 група - з 31 по 90 день з дати виникнення;
- 3 група - з 91 до 1 року з дати виникнення;
- 4 група - 1 рік і більше з дати виникнення.

Враховуючи особливості практики розрахунків з дебіторами та з метою забезпечення збору платежів за послуги, недопущення безнадійної дебіторської заборгованості по терміну позовної давності встановити наступне:

- 1) якщо при погашенні дебіторської заборгованості боржником в первинних платіжних документах не зазначено рахунок або термін, за який відбувається погашення заборгованості, зараховувати платежі чи інші форми розрахунків в оплату заборгованості по мірі її виникнення в хронологічній послідовності згідно принципу нарахування і відповідності;

Для визначення чистої реалізаційної вартості формувати резерв сумнівних боргів, величину якого визначати, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів, коефіцієнтів сумнівності згідно П(С)БО 10 (можливі класифікації по певних категоріях споживачів).

Дебіторську заборгованість за послуги (роботи, продукцію, товари) відображати в балансі за чистою реалізаційною вартістю, тобто після вирахування із первісної вартості резерву сумнівних боргів. При цьому в податковому обліку враховується безнадійна дебіторська (заборгованість, яка відповідає будь-якій з ознак, наведеної в п.1.25 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 22.05.97р. №283/97-ВР (зі змінами та доповненнями), а також дебіторська заборгованість з терміном непогашення більше, ніж 1095 днів, (крім інших випадків, передбачених угодами).

Підприємство може створювати резерв сумнівних боргів, що утворилися за вартість наданих послуг і виконаних робіт за умови, що з цієї вартості визначено та відображено в бухгалтерському обліку фінансовий результат. Резерв щодо зазначеної заборгованості може бути створено в тому разі, якщо вона не забезпечена гарантіями (векселями, заставами, договорами страхування), не сплачується боржником більше 30 (60, 90 - потрібне вказати) днів від дати, визначеної умовами договору, і про стягнення її підприємство звернулось із заявою до суду (арбітражного суду).

Аналітичний облік резерву сумнівних боргів вести на рахунку 38 "Резерв сумнівних боргів" по кожному дебітору.

Порядок прийняття рішення підприємством щодо суми нарахування резерву сумнівних боргів з метою відображення її в бухгалтерському обліку та включення цієї суми в тариф *встановлено за такою схемою:*

- 1) Комісія підприємства за участю керівників служб: абонентського (відділу збуту), юридичного, планового відділів, бухгалтерії, інших служб підприємства щорічно в термін до 15 січня готує пропозиції та висновок про створення резерву сумнівних боргів. У висновку про створення резерву сумнівних боргів комісія відображає відомості про дату і причину виникнення заборгованості, строк її погашення за умовами договору, відсутність гарантій її погашення (векселів, застав, договорів страхування), дату подання позовної заяви до суду (арбітражного суду) про стягнення заборгованості зі споживача (замовника), номер і дату платіжного доручення про перерахування мита.
 - 2) На робочій нараді комісія за участю директора розглядають та обговорюють результати розрахунків безнадійної дебіторської заборгованості, резерву сумнівних боргів, пропозиції та аналітичні висновки.
 - 3) Приймається узгоджене рішення, яке оформляється документально (протоколом чи довідкою) і є підставою для включення в бухгалтерські записи та в розрахунок тарифу при його плануванні. Узгоджена сума резерву сумнівних боргів відображається записом в бухгалтерському обліку відповідно до вимог П(С)БО 10 "Дебіторська заборгованість".
- Якщо підприємство перший раз оцінює дебіторську заборгованість з метою розрахунку резерву сумнівних боргів, то може виникнути ситуація, що розрахована сума, навіть при наявності аналітичного обґрунтування, здаватиметься великою для включення в тариф слід звернутися з цими розрахунками до регулюючого органу і прийняти узгоджене рішення на яку суму нараховувати резерв.
- 4) Сума резерву сумнівних боргів відображається.TM відповідній статті балансу (рядок 162) і одночасно по статті "Інші операційні витрати" (рядок 090) в Звіті про фінансові результати.

Суму резерву сумнівних боргів формувати виходячи з платоспроможності окремих дебіторів.

При розкритті Інформації про дебіторську заборгованість у примітках до фінансової звітності наводиться:

перелік дебіторів і суми довгострокової дебіторської заборгованості;
 перелік дебіторів і суми довгострокової дебіторської заборгованості пов'язаних сторін
 з виділенням внутрішньо групового сальдо дебіторської заборгованості;
 метод визначення величини резерву сумнівних боргів;
 склад і суми статті балансу "Інша дебіторська заборгованість" розшифровка суми по
 рядку 210 активу балансу в розрізі рахунків і субрахунків);
 сума поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги в
 розрізі її класифікації за строками непогашення відповідно до п.4 цього

розділу;
перелік дебіторів та суми дебіторської заборгованості, віднесеної до резерву сумнівних боргів та інформація про проведену роботу по її стягненню.

2.8. Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання визначати відповідно до П(С)БО 17 "Податок на прибуток".

2.9. Грошовими коштами та їх еквівалентами у фінансовій звітності згідно П(С)БО 4 прийняти грошові кошти на розрахункових рахунках, грошові кошти в касі, грошові кошти в дорозі та депозитні сертифікати терміном на 3 місяці.

2.10. До витрат майбутніх періодів відносити наперед сплачену орендну плату, сплачені рекламні послуги, суми за підписку періодичних видань і всі інші витрати, які стосуються наступного облікового періоду.

2.11. Зобов'язання заборгованість підприємства відображати згідно П(С)БО 11. Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в обліку і звітності за їх теперішньою вартістю - п.10 П(С)БО 11, а поточні зобов'язання - за сумою погашення - п.12П(С)БО11.

2.12. Відстрочені податкові зобов'язання визнавати у разі коли податкове зобов'язання по податку на прибуток за Декларацією про прибуток підприємства менше податку на прибуток, визначеного згідно П(С)БО 17 "Податок на прибуток".

2.13. Підприємство не створює забезпечення майбутніх витрат, платежів, включаючи резерв виплат чергових відпусток працівникам.

2.14. Облік та узагальнення інформації про наявність та рух коштів, отриманих для здійснення заходів цільового призначення, включаючи цільове фінансування і цільові надходження здійснюється відповідно до п.п. 16-19 П(С)БО 15 "Дохід" та Інструкції № 291.

Кошти цільового фінансування і цільових надходжень можуть надходити як житлові субсидії і пільги окремим категоріям громадян з оплати житлово-комунальних послуг, дотації, асигнування з бюджету та позабюджетних фондів на реалізацію певних заходів (охорона природи, капітальні інвестиції) тощо.

Аналітичний облік коштів цільового фінансування і цільових надходжень та витрат підприємства здійснюється за їх призначенням (об'єктами фінансування) та джерелами надходжень.

2.15. До складу доходів майбутніх періодів включаються суми доходів, отриманих протягом поточного або попередніх звітних періодів, які належать до наступних звітних періодів (п. 61 П(С)БО 2) і, які відображаються на рахунку 69.

2.16. Доходи і витрати включати до складу звіту про фінансові результати на

підставі принципів нарахування та відповідності і відображати в бухгалтерському обліку та фінансових звітах тих періодів, до яких вони відносяться.

Порядок визначення моменту визнання і бухгалтерського обліку доходів від цільового фінансування регулюється в залежності від того, для яких цілей надходить фінансування.

2.17. Дохід підприємства складається із доходів від основної та підсобно-допоміжної, іншої операційної діяльності.

Доходи від основної операційної діяльності включають: доходи від надання послуг по водопостачанню, водовідведенню;

доходів від надання послуг по обслуговуванню та промивці водопровідних та каналізаційних мереж; такі доходи відображаються у рядку 010 форми 2 разом з ПДВ.

Облік доходів від основної операційної діяльності проводити окремо по населенню, бюджетним установам та підприємствам.

Доходи від іншої операційної діяльності включають:

послуг по підкачці холодної води;

надання автотранспортних послуг;

плати за послуги населенню (транспортні послуги, тощо)

інших доходів від реалізації оборотних активів та послуг, передбачених статутною діяльністю підприємства такі доходи відображаються у рядку 060 форми № 2.

Статті інших фінансових доходів складаються з доходів від:

дивідендів одержаних; відсотків

отриманих; такі доходи відображаються у

рядку 120 форми № 2.

Інші доходи складаються з доходів від:

реалізації необоротних активів та фінансових

інвестицій; реалізації інших активів

підприємства; реалізації фінансових інвестицій;

реалізації майнових комплексів.

2.18. Класифікацію витрат на виробництво робіт (послуг) проводити відповідно П(С)БО 16 "Витрати" та нормативно-правових актів, що регламентують особливості формування витрат на підприємствах комунального господарства. Відображати у рядку 040 форми № 2.

2.18.1. До *виробничої собівартості робіт, послуг, (продукції)* включати:

прямі матеріальні витрати (сировина і матеріали: покупна вода, ПММ, хім. реагенти,

хлор, вартість послуг по перекачці води і очистці стоків, орендна плата основних

засобів виробничого призначення, витрати на службові відрядження робітників

основного виробництва);

прямі витрати на оплату праці робітників основного та допоміжного виробництва,

інші прямі витрати;

нараховані відрахування на соціальні заходи.

витрати, віднесені на виробництво по газу та електроенергії;
розподілені загально виробничі витрати, які списані на собівартість комунальних послуг (рахунок 91).

2.18.2. Загально виробничі витрати розподіляються на кожен об'єкт (водопостачання і водовідведення) витрат (калькулювання) з використанням бази розподілу 5: водопостачання, 45% = водовідведення при нормальній виробничій потужності.

Загально виробничі витрати поділяються на змінні та постійні:

- 1) *Змінні* - це витрати на обслуговування і управління виробництвом, що змінюються прямо пропорційно до зміни обсягу діяльності;
- 2) *Постійні* - витрати на обслуговування і управління виробництвом, що залишаються незмінними при зміні обсягу діяльності.

В загально виробничі витрати включаються:

I. Витрати на управління виробництвом:

- оплата праці управління дільницями;
- відрахування на соціальні заходи і медичне страхування апарату управління дільницями;
- витрати на оплату службових відряджень персоналу дільниць;

II. Амортизація основних засобів загально виробничого (дільничого) призначення.

III. Амортизація нематеріальних активів загально виробничого (дільничого) призначення.

IV. Витрати на утримання і експлуатацію та ремонт, страхування операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загально виробничого призначення.

V. Витрати на вдосконалення технології й організації виробництва:

- оплата праці та відрахування на соціальні заходи працівників, зайнятих удосконаленням технологій організацій виробництва, поліпшенням якості продукції, підвищенням її надійності, довговічності, інших експлуатаційних характеристик у виробничому процесі;
- витрати матеріалів;
- оплата послуг сторонніх організацій.

VI. Витрати на опалення, освітлення водопостачання, водовідведення та інше утримання виробничих приміщень.

VII. Витрати на обслуговування виробничого процесу:

- оплата праці загально виробничого персоналу;
- відрахування на соціальні заходи, мед. страхування робітників апарату управління.

VIII. Витрати на охорону праці, техніку безпеки і охорону

навколишнього природного середовища, пожежну охорону.

IX. Витрати на дезінфекцію, дератизацію виробничих приміщень.

X. Податки і збори.

XI. Інші витрати:

нестачі і втрати від псування матеріальних цінностей у дільницях;

- тощо.

2.18.4. Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованих робіт, послуг, (продукції) є витратами звітного періоду і розподіляються на *адміністративні витрати* - балансовий рахунок 92 - (рядок 070 форми № 2), *витрати на збут* - балансовий рахунок 93 (рядок 080 форми № 2) і *інші витрати операційної діяльності* - балансовий рахунок 94 (рядок 090 форми № 2.)

Класифікацію адміністративних, витрат на збут та інших витрат операційної діяльності здійснювати згідно П(С)БО 16.

До адміністративних витрат відносяться такі загальногосподарські витрати, які спрямовані на обслуговування та управління підприємством :

загальні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, представницькі витрати);

- витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством;

витрати на утримання основних засобів ДНМА загальногосподарського використання (операційна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);

- винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна);

- витрати на зв'язок (телефон, пошта, телеграф, телекс, факс);

амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання;

витрати на врегулювання спорів у судових органах;

- податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості робіт, послуг);

- плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;

- інші витрати загальногосподарського призначення.

До витрат на збут включають такі витрати, що пов'язані з реалізацією (збутом продукції (робіт, послуг):

оплата праці робітникам, що забезпечують збут;

витрати на рекламу;

витрати на службові відрядження працівників, зайнятих збутом;

витрати на утримання основних засобів, ІНМА, пов'язаних зі збутом (опалення, операційна оренда, страхування, амортизація, ремонт, освітлення, охорона);

- витрати на транспортування;

інші витрати, пов'язані зі збутом продукції, робіт,

послуг. До складу інших операційних витрат відносяться:

собівартість реалізованих виробничих запасів, яка для цілей бухгалтерського обліку складається з їх облікової вартості та витрат, пов'язаних з їх реалізацією;

сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів; втрати від операційної курсової різниці;

втрати від знецінення запасів;

нестачі і втрати від псування цінностей;

- визнані штрафи, пені, неустойки;
- витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення;
- інші витрати операційної діяльності.

2.18.5. Облік фінансових витрат ведеться на балансовому рахунку 95 "Фінансові витрати". Відображаються у рядку 140 форми № 2.

До фінансових витрат відносяться:

витрати підприємства, що пов'язані із залученням позикового капіталу (витрати за % по кредитах, облігаціях, витрати на фінансову оренду)

Відсотки відносяться до витрат того звітного періоду, "За які вони нараховані, а не того, коли будуть сплачені грошові кошти.

2.18.6. Облік інших витрат ведеться на балансовому рахунку 97 "Інші витрати", Відображається у рядку 160 форми

№ 2. До інших витрат належать:

собівартість реалізованих фінансових інвестицій (балансова вартість та витрати, пов'язані з реалізацією фінансових інвестицій);

собівартість реалізованих необоротних активів (залишкова вартість та витрати, пов'язані з реалізацією необоротних активів);

- собівартість реалізованих майнових комплексів;

втрати від не операційних курсових різниць;

сума уцінки необоротних активів і фінансових інвестицій;

витрати на ліквідацію необоротних активів (розбирання, демонтаж); залишкова вартість ліквідованих (списаних)

необоротних активів; інші витрати звичайної діяльності.

2.18.7. При формуванні вартості робіт, послуг враховувати вимоги щодо основних та іншої операційної діяльності, регулювання цін (тарифів), що встановлюється органами державного та місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади.

Витрати для розрахунку тарифів на послуги водопостачання і водовідведення

I. Витрати операційної діяльності. II. Витрати виробничої собівартості послуг: прями матеріальні витрати; прями матеріальні витрати на оплату праці; інші прями витрати; змінні загально виробничі та постійно розподілені загально виробничі витрати;

III. Адміністративні витрати.

IV. Витрати на збут

V. Інші операційні витрати.

2.18.8. Затвердити систему оплати праці згідно колективного договору підприємства.

2.19. Розкриття інформації про активи, зобов'язання та власний капітал, доходи і витрати здійснювати у примітках до фінансової звітності про:

- склад і суми витрат відображених у статтях «Інші операційні витрати» та «Інші витрати» Звіту про фінансові результати;
- склад і суми доходів і витрат за кожною надзвичайною подією;
- склад і суми витрат, які не включені до статей витрат Звіту про фінансові результати, а відображені безпосередньо у складі власного капіталу

2.20 Після затвердження Міністерством фінансів України наступних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку або внесення змін та доповнень до діючих нормативних документів здійснювати доповнення до облікової політики додатками до цього наказу.

3. Порядок організації бухгалтерського обліку на підприємстві (організаційні заходи)

3.1. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій покладається на керівника підприємства.

3.2. Ведення бухгалтерського обліку покладається на бухгалтерію, кількісний та посадовий склад якої визначається штатним розкладом і затверджується наказом. Встановити, що функції, права і обов'язки всіх посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", цим наказом, положенням про бухгалтерію та посадовими інструкціями, затвердженими в установленому порядку (додатки).

3.3. Бухгалтерія забезпечує:

- дотримання встановлених принципів та методологічних засад ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;
- забезпечує підвищення рівня фінансово-облікової роботи;
- зміцнення фінансово-розрахункової дисципліни;
- дотримання режиму економії;
- облік фактичної собівартості робіт, (послуг) та надання облікової інформації структурним підрозділам про склад витрат;
- повноту отримання виручки і доходів;
- складання і подання в установлені терміни фінансової звітності користувачам;
- визначеним законодавством тощо.

Основними завданнями бухгалтерії є:

- організація своєчасного відображення на рахунках бухгалтерського обліку та контроль всіх господарських операцій відповідно до діючої нормативно-законодавчої бази;
- здійснення разом з відповідними службами економічного аналізу фінансово-господарської діяльності та підготовка пропозицій по підвищенню ефективності роботи;
- забезпечення облікового процесу необхідними бланками первинних

документів,
 бланками суворої звітності тощо.

3.4. Бухгалтерію очолює головний бухгалтер, вказівки якого з питань бухгалтерського обліку та фінансової, податкової, статистичної звітності, контролю за надходженням доходів є обов'язковими для всіх служб, відділів та інших підрозділів. Функції, повноваження, права, обов'язки головного бухгалтера викладені в Положенні про бухгалтерію. Головний бухгалтер має заступника зокрема: заступника з бухгалтерського та податкового обліку.

Головний бухгалтер і його заступник мають право другого, підпису на всі платіжних документах.

Перелік посадових осіб, які наділяються правом дозволу (санкції) на проведення господарських операцій:

керівник підприємства

заступник керівника підприємства:

Зразки підписів цих осіб за переліком затверджуються окремим наказом і доводяться до структурних підрозділів. За відсутності головного бухгалтера його обов'язки та відповідальність покладаються на його заступника.

3.6. Перелік посадових осіб яким дозволено отримувати та видавати товарно-матеріальні цінності, а також посадові особи які складають звітність і несуть повну відповідальність за якість звітів і своєчасність їх подання:

начальники (майстри) виробничих дільниць;

комірники;

заправники АЗС;

водії;

диспетчери;

начальники структурних підрозділів.

3.7. Перелік посадових осіб з правом підпису довіреностей на отримання товарне матеріальних цінностей, укладання угод та які використовують бланки суворої звітності у своїй роботі:

Начальник та робітники відділу забезпечення;

Начальник і механік автотранспортної служби;

Керівник відділу обліку;

Начальники структурних підрозділів;

3.8. Правила і графік первинного документообігу затверджені приказом підприємству №

3.9. Відповідальність за прийом документації на тимчасове зберігання до архіву,

зберігання її та здачу до державного архіву у відповідні терміни покласти на посадову особу-робітника АХВ.

Видачу з архіву документації посадовим особам у тимчасове користування працівникам здійснювати за письмовим дозволом головного бухгалтера, а стороннім особам, в т.ч. представникам контролюючих органів - з письмового розпорядження директора.

3.10. Підприємство складає та подає річну фінансову звітність в такому обсязі: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до фінансової звітності, та проміжну (квартальну) фінансову звітність в складі: баланс, звіт про фінансові результати.

Терміни подання фінансової звітності відповідним користувачам встановлені 25 числа кожного місяця.

3.11. Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, підприємство зобов'язане відповідно до статті 10 Закону України "Про Бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", щорічно проводити інвентаризацію активів та зобов'язань, під час якої перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан і оцінка, крім випадків, коли її проведення є обов'язковим згідно з чинним законодавством України.

Перед складанням річної фінансової звітності в обов'язковому порядку проводиться інвентаризація на підприємстві в наступні строки:

У зв'язку з тим, що ділянки підприємства розташовані на великій відстані одна від одної в населених пунктах Ямниця, Черніїв та інші віддалені пункти запровадити строки проведення інвентаризації по усіх видам основних засобів, матеріалів і МШП на перше листопада кожного року.

У всіх інших випадках об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначається директором по мірі необхідності.

Дату та перелік об'єктів інвентаризації визначаються окремим письмовим наказом. Для проведення інвентаризації створюються комісії.

Для проведення раптової інвентаризації касової готівки та інших грошових документів підприємства створюються комісії. Інвентаризацію кас проводити щомісячно.

3.12. З 1 січня 2000 року організацію ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємство здійснює у відповідності із Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та прийнятими П(С)БО.

Підприємство обирає журнально-ордерну комп'ютерну форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення в ній інформації з дотриманням єдиних засад Закону та з урахуванням особливостей діяльності підприємства, технології і процедур обробки облікових даних.

3.13. Загальну відповідальність за ведення податкового обліку покласти на гол. бухгалтера - Сокирко В.А. та заступника гол. бухгалтера - Андрусишин О.Д.

Вони ж здійснюють податковий облік валових доходів, валових витрат, податку на додану вартість згідно законодавства України. Облікові реєстри для обліку валових витрат і валових доходів - книга обліку валових витрат та валових доходів, книга обліку продажу і придбання.

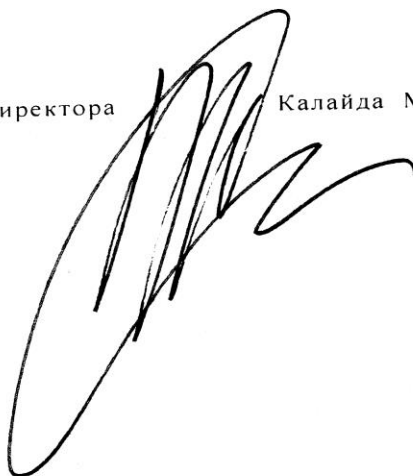
Призначити відповідальними за ведення податкового обліку гол. бухгалтера - Сокирко В.А. та заст. гол. бухгалтера - Андрусишин О.Д.

Закріпити за окремими працівниками сектору конкретні ланки обліку:

- виписка податкових накладних та здійснення розрахунків з юридичними особами - провідний бухгалтер абонентського відділу Бриндзей О.М.
- здійснення розрахунків з фізичними особами - Євчук Н.І.
- ведення книг обліку продажу та придбання - заст. гол. бухгалтера Андрусишин О.Д.
- ведення книги обліку валових доходів і витрат головного бухгалтера: Сокирко В.А.
- складання і здача податкової звітності (Декларацій) - головний бухгалтер Сокирко В.А., заступник гол. бухгалтера Андрусишин О.Д.
- нарахування податків і зборів (збір за використання водних ресурсів - Климців Г.П.; збір за забруднення навколишнього середовища - Майстришин Л.В.; збір за використання радіочастот - гол. бухгалтер Сокирко В.А.; збір з власників транспортних засобів та земельний податок - в.о. нач. планово - економічного відділу Брустурняк М.Я.
- 3.14. Відповідальність за недопущення несанкціонованого доступу до облікової інформації покласти на головного бухгалтера.
- 3.15. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою та головним бухгалтером
- 4.3 наказом ознайомити:
 - інженерно - технічний персонал та службовців підприємства.

ТВО Генерального директора

Калайда М. О.

підрозділи служби комерційного директора

голова комісії - начальник виробничого відділу Палімон І.В.; члени комісії
 - начальник управління іншої діяльності Досин І.С.;
 заступник головного бухгалтера Андрусишин О.Д.;
 головний енергетик Шеремета В.Р.

підрозділи служби головного інженера

голова комісії - начальник техвідділу Бабич В.М.;
 члени комісії - заст. ген. директора по експл. мереж Авраменко В.В.;
 заступник головного бухгалтера Андрусишин О.Д.;
 головний енергетик Шеремета В.Р.

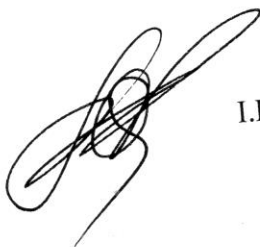
підрозділи служби начальника управління МТП та управління з загальних питань

голова комісії - начальник управління МТП Голинський О.М. члени
 комісії - заступник головного бухгалтера Андрусишин О.Д.;
 заст.ген. директора по загальних питаннях Віконський Ф.М.
 інженер-механік Росоловський М.Б.

Матеріально-відповідальні особи готують і подають акти на списання затвердженого зразка комісії, яка здійснює огляд і приймає рішення. Акти затверджуються керівником підприємства або фінансовим директором та здаються в бухгалтерію до 10 числа наступного місяця за звітним.

3.Контроль за виконанням даного наказу покласти на фінансового директора Данів Л.З.

В.о. генерального директора

І.Б.Прокопів

КП "Івано-Франківськводокотехпром"

Від "25" "06" 2011р.

№ 189/08-2

Про внесення змін до наказу
Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику КП ІФВЕТП
за № 296/05-7 від 30.11.2007р

З метою забезпечення достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства, на виконання Закону України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 року № 996-ХІУ зі змінами і оправками, керуючись п. 6.9 Положення про управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради, з метою підтвердження правильності та достовірності відображення фінансових звітів

НАКАЗУ:

1. Пункт 2.4.2 наказу № 296/05-7 доповнити слідуючим :

призначити постійно діючу інвентаризаційну комісію в складі
голова комісії: фінансовий директор – Данів Л.З.;
члени комісії: комерційний директор – Осколіп М.І. ;
головний бухгалтер - Сокирко В.А.
головний інженер - Ткачук М.А.
директор з юридичних питань - Шевчук В.М.

Обов'язки та повноваження комісії залишаються у відповідності до наказу № 201/05-7 від 13.10.2009р.

2. Для списання товаро-матеріальних цінностей, основних засобів, нематеріальних активів та МШП створити комісії по службах :

одержані до статутного фонду підприємства входить до собівартості виробництва амортизація безоплатно отриманих основних засобів виробничого призначення.»

4. Абзац 4 п.2.4.6. викласти в наступній редакції:

«Підлягає амортизації вартість безоплатно отриманих об'єктів водопостачання, каналізаційних мереж, побудованих споживачами на вимогу спеціалізованих експлуатуючих підприємств згідно з технічними умовами на приєднання до вказаних мереж або об'єктів основних засобів» .

5. Перше речення абзацу третього п.2.4.8 доповнити словами:

„та Положенням про порядок списання майна, що є комунальною власністю територіальної громади м.Івано-Франківська і перебуває на балансі комунальних підприємств, засновником яких є Івано-Франківська міська рада, згідно рішення Івано-Франківської міської ради № 764/06-25 від 29.05.2012 р.”

Генеральний директор
КП «Івано-Франківськводокотехпром»

М.Саєвич

КП «Івано-Франківськводокотехпром»

НАКАЗ

від « 30 » 12 2013р.

№ 311/05-7

Про внесення змін до наказу
«Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику КП «Івано-Франківськ-
водокотехпром» № 296/05-7 від 30.11.2007р.

З метою забезпечення достовірною інформацією про фінансовий стан підприємства, на виконання Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 року, з метою підтвердження правильності та достовірності відображення даних звітності,

НАКАЗУЮ :

1. Пункт 2.4.2 наказу № 296/05-7 доповнити наступними реченнями :

«Призначити постійно діючу комісію для списання товаро-матеріальних цінностей, основних засобів, нематеріальних активів та МШП в складі

голова комісії: головний інженер – Ткачук М.А.;

члени комісії: головний бухгалтер - Сокирко В.А.

начальник ВТВ – Бабич В.М.

начальник УЕМ - Авраменко В.В.

головний енергетик - Довганюк Р.В.

заст. директора з загальних питань – Віконський Ф.М.

2. Перше речення абзацу третього п.2.4.6 викласти в наступній редакції:

«Нарахування амортизаційних відрахувань по основних засобах для потреб податкового обліку здійснювати за нормами та методами , передбаченими діючим податковим законодавством (стаття 144 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI , зі змінами та доповненнями).

3. Абзац 2 п.2.4.6. викласти в наступній редакції:

«Амортизація для віднесення на собівартість виробництва по ОЗ, отриманим по рішенню органів місцевого самоврядування нараховується , якщо вони

Додаток 3.**Субрахунки рахунку 10 "Основні засоби"**

- 101 "Земельні ділянки"
- 103 "Будинки та споруди"
- 104 "Машини і обладнання"
- 105 "Транспортні засоби"
- 106 "Інструменти, прилади та інвентар"
- 109 "Інші основні засоби"

Додаток 4.**Форми первинного обліку основних засобів**

1. Акт вводу в експлуатацію ОЗ – 1
2. Акт ліквідації ОЗ – 2
3. Акт модернізації ОЗ – 3

Додаток 5.

Група основних фондів	Квартальна норма амортизації, %	
	“старі” норми	“нові” норми
Група 1 – будівлі, споруди, їх структурні компоненти і передавальні пристрої, у тому числі житлові будинки та їх частини (квартири та місця загального користування), вартість капітального поліпшення землі;		
Група 1/1	1,25	-----
Група 1/2	-----	2
Група 2 – автомобільний транспорт і вузли (запасні частини) до нього; побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, інше конторське (офісне) обладнання, устаткування та приладдя до них;		
Група 2/1	6,25	-----
Група 2/2	-----	10
Група 3 – будь – які інші основні фонди, не включені до груп 1, 2, 3 і 4;		
Група 3/1	3,75	-----
Група 3/2	-----	6
Група 4 – електронно – обчислювальні машини для автоматичного оброблення інформації, їх програмне забезпечення, пов’язані з ними засоби зчитування або друкування інформації, інші інформаційні системи, телефони (у тому числі стільникові), мікрофони та рації, вартість яких перевищує вартість малоцінних товарів (предметів).	15	

Додаток 5.

Група основних фондів	Квартальна норма амортизації, %	
	"старі" норми	"нові" норми
Група 1 – будівлі, споруди, їх структурні компоненти і передавальні пристрої, у тому числі житлові будинки та їх частини (квартири та місця загального користування), вартість капітального поліпшення землі;		
Група 1/1	1,25	-----
Група 1/2	-----	2
Група 2 – автомобільний транспорт і вузли (запасні частини) до нього; побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, інше конторське (офісне) обладнання, устаткування та приладдя до них;		
Група 2/1	6,25	-----
Група 2/2	-----	10
Група 3 – будь – які інші основні фонди, не включені до груп 1, 2, 3 і 4;		
Група 3/1	3,75	-----
Група 3/2	-----	6
Група 4 – електронно – обчислювальні машини для автоматичного оброблення інформації, їх програмне забезпечення, пов'язані з ними засоби зчитування або друкування інформації, інші інформаційні системи, телефони (у тому числі стільникові), мікрофони та рації, вартість яких перевищує вартість малоцінних товарів (предметів).	15	

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік			Залишок на кінець року		у тому числі одержані за фінансовою оцінкою		первісна (переоцінена) вартість	первісна (переоцінена) вартість
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісною (переоціненою) вартістю	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісною (переоціненою) вартістю	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
Земельні ділянки	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	316706	137888	37651	-	-	-	-	20306	-	-	-	354357	158194	-	-	-	-	-
Машини та обладнання	130	68543	32696	2769	-	-	339	334	12385	-	-	-	70973	44747	-	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	8255	5607	625	-	-	219	219	954	-	-	-	8661	6342	-	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	1625	1082	211	-	-	35	32	236	-	3	-	1804	1286	-	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	659	586	114	-	-	13	13	32	-	-3	-	757	605	-	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	1032	1032	1337	-	-	65	65	1337	-	-	-	2304	2304	-	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	396820	178891	42707	-	-	671	663	35250	-	-	-	438856	213478	-	-	-	-	-

Із рядка 260 графа 14

вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності вартість оформлених у заставу основних засобів

залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)

первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів

основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів

залишкова вартість основних засобів, призначених для продажу

Із рядка 260 графа 8 вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування

Із рядка 260 графа 5 вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду

Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду

Із рядка 260 графа 15 знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності

Із рядка 105 графа 14 вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю

(261)

(262)

(263)

(264)

(2641)

(265)

(2651)

(266)

(267)

(268)

(269)

Доказок 45

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ІВАНО-ФРАНКІВСЬКВОДЕКОТЕХПРОМ"	Дата (рік, місяць, число)	2018	01	01
територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за ЄДРПОУ	32360815		
організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОАТУУ	2610100000		
вид економічної діяльності	Забір, очищення та постачання води	за КОПФГ	150		
середня кількість працівників	1 614	за КВЕД	36.00		
адреса, телефон	вулиця БОТАНІЧНА, буд. 2, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76011		759142		
одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи	2	3	4
Нематеріальні активи	1000	144	187
первісна вартість	1001	297	516
накопичена амортизація	1002	153	329
Незавершені капітальні інвестиції	1005	23 260	33 249
Основні засоби	1010	217 929	225 378
первісна вартість	1011	396 820	438 856
знос	1012	178 891	213 478
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі			
інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відтерчені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відтерчені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	241 333	258 814
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4 707	5 238
Виробничі запаси	1101	4 698	5 224
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	9	14
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	24 306	30 548
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 188	1 223
з бюджетом	1135	473	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахований доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 000	5 058
Готівка	1166	6	2
Рахунки в банках	1167	11 994	5 056
Витрати майбутніх періодів	1170	19	29
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах нарахований доходів	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	2 426	3 186
Усього за розділом II	1195	45 119	45 282
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	286 452	304 096

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	200 000	200 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	14 000	14 001
Додатковий капітал	1410	105 649	124 711
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(219 189)	(245 580)
Неоплачений капітал	1425	(78 306)	(61 144)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	22 154	31 988
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	241 905	235 250
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	241 905	235 250
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 487	2 562
розрахунками з бюджетом	1620	452	1 257
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	229	226
розрахунками з оплати праці	1630	742	1 487
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	13 102	16 905
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	516	2 365
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від переестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	5 865	12 056
Усього за розділом III	1695	22 393	36 858
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	286 452	304 096

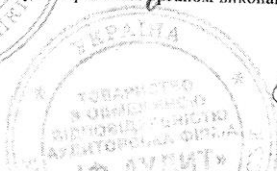
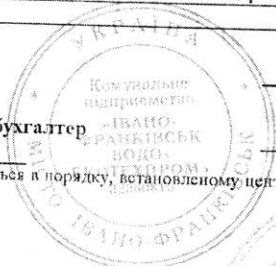
ерівник

головний бухгалтер

Кімачук Роман Михайлович

Швагла Олена Михайлівна

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Директор ЦСР-аудит

10/11/11

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

32360815

Кімець Р. М.

Затверджено 200 р.

Акт

приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів

Номер документа	Дата складання	Код особи, яка відповідає за збереження основних засобів	Код виду операції
КП-0000608	25.12.17		в/в експл.

Завач	Одержувач	Дебет	Кредит	Первісна	Шифр	Код
Цех, відділ, дільниця, лінія	рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку	рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку	(балансова) вартість	інвентарний заводський
1	2	3	4	5	6	7
Дільниця ГТК	103	1511	181614.00	350072	8	9

Норми амортизаційних відрахувань на повне відновлення	на капітальний ремонт	Поправочний коефіцієнт	Устаткування	Сума амортизації (знос) за даними переоцінки на 200 р. або за документами придбання	Рік випуску (побудови)	Дата введення в експлуатацію	Місяць, рік	Номер паспорта
12	13	14	15	16	17	18	19	20

На підставі наказу, розпорядження від "04" "10" 2017 р. у

Проведений огляд

№442/1-1/1
Дворова каналізаційна мережа по вул. Довженка, 9-11

найменування об'єкта

виконання робіт

Каналізаційна мережа по вул. Довженка

що приймається (передається) в експлуатацію від

У момент приймання (передачі) об'єкт знаходиться в

місцезнаходження об'єкта

Коротка характеристика об'єкта

реконструкція дворової каналізації

Имя документа	Дата создания	Содержимое
КП-0000001	29.12.17	Зеркальные изображения

Цех, виділ, апаратура, ліній	Добір		Кваліт		Сума затримок вистоти	Сума зносу за даними перебіжжя на _____ по документах признач	Почат		Кін		Підсумок вист.		Усього вист.		Мік
	рахунок, субрахунок	код аналітич. обліку	рахунок, субрахунок	код аналітич. обліку			інвентарний	заводський	дт вист.	конт вист.	дт вист.	конт вист.	на карт. тарний	вист.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
CA			104		0.00		1433				0%				

Ковач, Гордана Ченга
HOKACOM
Бит
" 04 " 10 2017 г.
№ 4421-17!

No. 4421-111

справка отряда
ПАСОС АМ 50133

В результате анализа конспекта Беляшовой:

2. Кількість _____ ремонтів _____

3. Macca oġġetra za nastroptor

4. Наявність дорожніх металів

5. Технічний стан та причина сімої

Висновки комісії вивести з обліку основних засобів

ДОДАТОК. Перелік документів, що додаються

Голова комісії	Головний інженер
----------------	------------------

Фінансовий директор

Госовинный бухгалтер

Готовый эксперт

Начальник ВТБ

Начальный адмн.-господарск. упр. в/нч

Начальник управления экспортной торговли

1000

3912

Robert Harris

Розділ 10

Титулярний лист № 6.1.

Код за УКУД:

ТВЕРДЖУЮ

Земельний підприємства

Кіричук Р.М.

(підпис)

(підпис)

ЕКОНОСТРУЙОВАНИХ

3 Грудня 2012 р.

Сума	Номер	
	інвентарний	заводський
6	7	8
24131.71	2775	

іменований об'єкт

в самі днів

виконані

повністю

неповністю

но

я та зданий в експлуатацію.

Я.Д. Іванович

І. по Б., прізвище

О.М. Прошок

І. по Б., прізвище

Іванович М. С.

Сумарук О. Л.

Шварц О. М.

Панченко Г. В.

